

ALFARUTA

N:º 2/1969

Nº 82

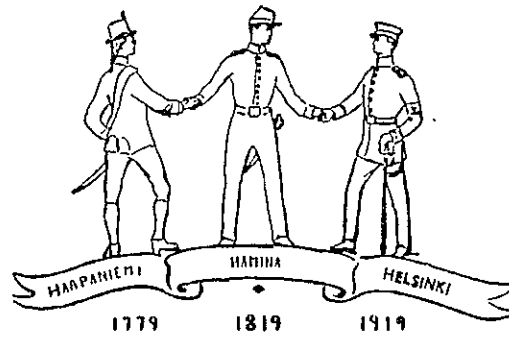

**Maanpuolustushengessä
mukana
K-kauppiaat ja
Kesko**

KYLKIRAUTA

*Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan*

N:o 2/69

KESÄKUU

Kadettikunnan 48. vuosikokous Hämeenlinnassa 22.3.1969

Rukousakti

Kadettikunnan vuosikokouksessa Hämeenlinnassa 22. 3. 1969
Kenttäpiispa Yrjö Massa

Introitus

Olen tällä paikalla puhunut eri vuosina perinteellisen uskomme peruskäsitteistä, uskosta, toivosta, rakkaudesta ja rauhasta. Tällä kertaa tahtoisin puhua muutaman sanan ilosta.

Lienee tunnettu tosiasia, että vaikka lapsen elämässä pienet vastoinkäymiset aiheuttavat hetkellistä surua — jopa itkuakin, lapsen normaaliin elämään liittyy myös erittäin paljon välitöntä iloa ja päivänpaistetta. Lapsi ja jopa vielä nuorikin ihminen osaa iloita välittömästi elämän lahjasta. Toisin on usein vanhemmalla iällä. Ihmiselämään oleellisesti kuuluvat ruumiilliset ja henkiset kärsimykset, vastoinkäymiset ja onnettomuudet perhe-elämässä, omalla uralla tai yksityistaloudessa, toisten ihmisten viha, kateus ja arvostelu, jopa huoli oman kansan ja koko ihmiskunnan tilasta ja tulevaisuudesta alkavat iän ja elämäkokemuksen karttuessa rasittaa yhä syvemmin sisäistä elämäämme.

Pidetään usein myös kultivoituneisuuden merkinä, että aikuinen ihminen ei paljasta tunteitaan — ei edes iloon liittyviä tunteita.

Näkisin kuitenkin, että ilo on ihmisen aidoimpia positiivisia tunteita, joita emme saisi itse riistää emmekä antaa toistenkaan riistää itseltämme.

Tarkoitin tässä ilolla luonnollisesti sellaista iloa, josta jälkeensä ei synny syyllisyudentuntoa tai jää ”pahaa makua suuhun”, kuten kansanomaisesti sanotaan, sillä mielestäni tällainen ilo ei ole tavoiteltavaa todellista iloa, koska se jälkeensä tuottaa usein ihmiselle vain monin verroin enemmän kärsimystä. Perinteellisen uskomme mukainen ilo on iloa Herrasta, ts se on iloa, johon me voimme ottaa Jumalan mukaamme. Tällaisesta ilosta puhuu Raamattu hyvin paljon, jopa niin paljon, että esim piispa Eelis Gulin on kirjoittanut kristillisestä ilosta kaksiosaisen saksankielisen teoksen ”Die Freude im Neuen Testament” (1932, 1936).

Uskon, että kadettiupseerikin vastuullisessa työssään puolustusvoimien palveluksessa saa elämänsä suurimman tyydytyksen juuri tällaisesta ilosta, jonka perustana on syntien anteeksiantamus ja sen suoma sisäinen rauha ja vapaus Jeesuksessa Kristuksessa. Tältä pohjalta nousevaa maallistakin iloa heijastava upseeri on tervetullut jokaiseen seuraan perheensä parissa, työympäristössään ja ystävä- ja tuttavapiirissään. Hän säteilee samalla elämänuskoa ja -rohkeutta toisiin ihmisiin, myös niihin nuoriin miehiin, jotka on uskottu kadettiupseerien koulutettaviksi ja kasvatettaviksi ja joissa on kansamme toivo ja tulevaisuuden lupaus.

Verbum Aeternum Dei

Nouskaamme näissä ajatuksissa kuulemaan Pyhän kirjan sanomaa aidosta ilosta:

”Ilo Herrassa on teidän väkevyytenne.” (Neh 8:10)

”Sinun käskysi ovat minun iloni.” (Ps 119:143)

”Jotka rauhaan neuvovat, niille tulee ilo.” (Snl 12:20)

”Nöyrät perivät maan ja iloitsevat suturessa rauhassa.” (Ps 37:11)

”Herra on tehnyt suuria meitä kohtaan; siitä me iloitsemme.” (Ps 126:3)

”Katso minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra.” (Luuk 2: 10—11)

”Tämän minä olen teille puhunut, että minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi.” (Joh 15: 11)

”Sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.” (Room 14: 17)

”Hengen hedelmä on... ilo...” (Gal 5: 22)

”Rakkaus... ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee yhdessä totuuden kanssa.” (1. Kor 13: 4, 6)

”Iloitkaa aina Herrassa! Vieläkin minä sanon: iloitkaa!” (Fil 4: 4)

Rukoilkaamme:

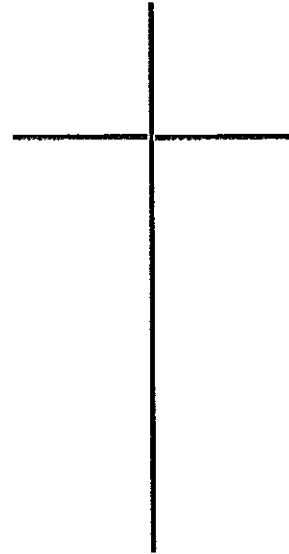
Oratorio

Pyhä Jumala. Kiitos, että saamme jälleen viettää Kadettikunnan vuosikokousta vapaassa maassa. Siunna Kadettikuntaa ja sen työtä kadettiupseerien parissa. Auta kadettiupseereita omistamaan Sinun ilosi, jotta he voisivat heijastaa tätä iloa myös puolustusvoimien maailmaan ja koko kansamme keskuuteen. Siunna yhteinen kokoontumisemme. Amen.

Verba Finalia

Kuulkaamme vielä lopuksi, mitä aikaisempien sukupolvien kristityt ovat laulaneet kristityn ilosta: ”Iloitse, sielu, Herrassa Ja ole turvattuna, Hän auttaa aina vaivoissa, Ei suo sun hukkaantua. Tie kukkainen ja ruusuinen Ei aina ole meillä. Mut Jumalaan Ken luottaa vaan, Käy aina voiton teillä.” (Virsi 327: 1)

IN MEMORIAM

Majuri
Ensio Salami Porra

* 24. 10. 1902
† 18. 3. 1969
Kadetti n:o 873
14. kurssi

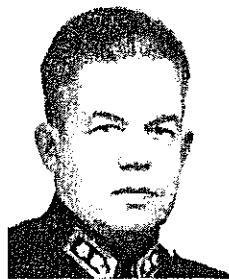
Majuri
Veijo Kalervo Vuori

* 12. 4. 1903
† 8. 4. 1969
Kadetti n:o 1015
15. kurssi

Kapteeni
Aaro Laamanen

* 5. 2. 1912
† 5. 4. 1969
Kadetti n:o 2063
25. kurssi

Everstiluutnantti
Tanno Johannes
Lampola

* 8. 12. 1903
† 12. 4. 1969
Kadetti n:o 446
8. kurssi

Majuri
Osmo Ensio Nykänen

* 11. 5. 1923
† 23. 5. 1969
Kadetti n:o 3221
34. kurssi

PUOLUSTUSMINISTERI S. SUORTTASEN PUHE KADETTIKOULUN 50-VUOTISJUHLASSA 20. 3. 1969

Itsenäinen Suomi täytti kaksi vuotta sitten 50 vuotta ja sen puolustuslaitoksen yhtä pitkää olemassaoloa juhlittiin viime vuonna. Suomalaisen perusominaisuuksiin kuuluu voimakkaana vapaudenrakkautta ja itsenäisyyden kiinnipitäminen. Ajan hengen vaihteluissa ja katsantokantojen kehityksessä nämäkin ominaisuudet ovat ilmenneet monenlaisissa muodoissa sekä valtakuntaa että yksilöitä koskevin. Perusasenne on kuitenkin ollut sama, eikä vakavasti voitane epäillä, ettei eräistä nykyhetkeen liittyvistä virtauksista huolimatta Suomen itsenäisyys ja sen ylläpitämiseen tähtäävä politiikka sekä tämän tukeminen olisi suomalaisten sydäntä lähellä. Luonnollisestikin voidaan vapaassa yhteiskunnassa olla eri mieltä ja väitellä menettelytavoista ja yksityiskohdista, mutta suuri päämäärä voitaneen pitää yhteisenä ja samana: vapaa maa ja vapaa kansa.

Itsenäisyyden, ja myös puolustuslaitoksen, ensimmäisen 50-vuotistaipaleen tarkasteluissa juhluvuosien yhteydessä on puolustuslaitoksen merkitystä monesti alleviivattu ja sen ansiot itsenäisyyden ja itsenäisyyden säilyttämiseksi ovat kiistattomat. On yleisesti tunnustettu tosiasia, että valtakunnan hallitus harjoittamansa politiikan tueksi tarvitsee sekä kotimaassa että sen ulkopuolella luottamusta herättäviä puolustusvoimia. Jo itsenäisyyden alkuvuosikymmeninä Suomen puolustuslaitoksesta haluttiin ja pyrittiin, kaikista vallitsevista varsinkin taloudellisista vaikeuksista huolimatta, luomaan luotettava väline valtakunnan ja sen johdon tueksi. Kun sitten jouduimme pakotetuiksi aseina taistelemaan itsenäisyytemme puolesta, osoittautui, että puolustuslaitos pystyi täyttämään siihen asetetut toiveet. Kolmen sodan katkerien taistelujen jälkeen ja suuria uhreja antaneena Suomi oli toisen maailmansodan päättyessä edelleen miehittämätön maa ja itsenäinen valtio. Ei ole epäilystäkään, etteikö puolustusvoimille ja sen suorituskyvylle kuuluisi tästä suurin kunnia. Puolustuslaitos muodostaa omalta osaltaan nyt merkittävän tekijän Suomen itsenäisyyden ylläpitämiseen tähtävässä puolueettomuuspolitiikassa. Sen merkitys on tässä suhteessa yleisesti tunnustettu ja laitos itse tuntee vastuunsa ja pyrkii käytettävissä olevin resurssein kehittymään sellaiseksi, että se tosiaan voi täyttää ne tehtävät, joita varten se on olemassa.

Alussa mainitsemani kansanluonteeseen kuuluvan vapaudenrakkauden lisäksi tulee voimakkaasti esille johtajien, upseerien, osuus ja merkitys. Johtajavaltiossa organisaatiossa, jollainen puolustuslaitoksen

luonteensa ja tehtävänsä vuoksi on oltava, johtajien kyvyt ja ominaisuudet määräävät koko organisaation tehon ja myös hengen. Yksinkertaisesti sanottuna tämä merkitsee, että jos upseeristö on kyvykäs, niin koko puolustuslaitos on tehokas. Näin ollen minulla lienee siis oikeus todeta, että kun puolustusvoimamme hyvin on selvinnyt ankarista koetuksista sekä sodan että rauhankin aikana, niin tämä johtuu merkittävältä osalta siitä, että upseeristö on sekä henkisesti että muilta kyvyiltään ollut tehtävänsä tasalla. Taitoa on vaadittu ja vaaditaan yhä organisaation edelleen kehittämiseen, varojen oikein suunnattuun käyttöön sekä tehokkaan ja suomalaiselle luonteelle sopivan koulutuksen suunnitteluun ja kehittämiseen. Tältäkin kohdalta voidaan tietenkin panna merkille, että vuosien varrella on ollut vallalla erilaisia käsityksiä oloihimme soveltuvista oikeista menettelytavoista. Peruslinja, omiin erikoisolosuhteisiimme sopeutettu ja koulutettu oma puolustuslaitos, on joka tapauksessa kaikissa vaiheissa säilynyt selvänä.

Upseerien kyvykkyys riippuu heidän koulutuksensa tehokkuudesta. Käytyt sodat, joissa puolustuslaitoksemme joutui osoittamaan tehokkuutensa tason ja jossa myös johtajien kehittämistyön tuloksia on punnittu samalla kun heidän johtamistaitonsa on joutunut säälimättömän ankaran koetuksen kohteeksi, ovat osoittaneet, että suomalainen upseeri yleisesti katsottuna osaa tehtävänsä ja että hänen koulutuksensa kestää arvostelun. Tarkoitukseni ei ole unohtaa muualla kuin omassa kadettikoulussamme koulutuksensa saaneiden upseeriryhmien erittäin suuria ansioita puolustuslaitoksemme rakentamisessa ja puolustusvoimien johtamisessa sodan aikana. Nämä upseerithan miehittivät luonnollisista syistä ylimmät johtopaikat sotia edeltäneenä itsenäisyysaikana ja sodissa. Heidän ansionsa ovat kiistattomat. Juhlapäivä, jota nyt vietetään, oikeuttaa minut kuitenkin tänään lähinnä ajattelemaan tämän opinahjon, Kadettikoulun kasvatteja.

Ne upseeriryhmät, jotka vapaussodassa toimivat johtajina, edustivat vain noin puolta rauhan kannalle asetetun armeijan upseeritarpeesta. Niinpä oli upseerikoulutus saatava pikaisesti järjestetyksi. Samalla kun upseerien määrää haluttiin kartuttaa, oli pyrkimys alusta alkaen luoda yhtenäinen upseerikunta, jolla oli vankkumaton käsitys upseerin velvoitteista koulutajana sekä joukon johtajana. Kadettikoulun käyneet upseerit joutuivat luonnollisesti itsenäisyytemme en-

Puolustusvoimain komentaja

1. 6. 1969 alkaen

Kenraali

Kaarlo Olavi Leinonen

s. 15. 3. 1914

18. kurssi

Kylkirauta esittää kunnioittavat onnittelunsa vastuunalaiseen virkaan nimittämisen johdosta.

simmäisinä vuosikymmeninä täyttämään nuorempien upseerien virat ja siten toimimaan välittömästi kentällä asevelvollisten kouluttajina. Iän karttuessa vanhemmat jo talvisotaan mennessä ehtivät komppanianpäällikköasteelle ja tärkeisiin kehittämis- ja suunnittelutehtäviin esikunnissa. Yleisesti katsottuna voitaneen sanoa, että talvisodassa kadettiupseerit olivat komppanianpäälliköitä ja vanhimmat pataljoonan komentajia, osa kenttäarmeijan suuresta upseeripuutteesta johtuen myös tärkeissä esikuntatehtävissä. Jatkosodassa vanhimmat ehtivät jo rykmentin komentajiksi ja yhtymien esikuntapäälliköiksi. Näin ollen heidän panoksensa joukkojen johtamisessa oli suuri. Sotien jälkeen, muiden upseeriryhmien väistyessä iän perusteella on koko puolustuslaitoksen johto siirtynyt tämän koulun kasvattien käsiin. Niin ollen voidaan nyt todeta, että nykyiselle suomalaiselle sotilasjohtajalle on luotu ja luodaan teoreettinen ja käytännöllinen perusta Kadettikoulussa, jos kohta luonnollisestikin jatkokoulutus ylempiasteisissa oppilaitoksissa on edellytyksenä ylempien ja ylimpien virkojen saavuttamiseen.

Kaikilla elämän aloilla ovat vaatimukset koulutuksen suhteen kasvaneet ja kasvavat nykyaikana niin, että on vaikeaa pysyä kehityksen tasalla. Siviilielämässä kysymys on huomattavalla tavalla esillä ja

näkyvät sekä uusien korkeakoulujen ja ammattiopeutuslaitoksien perustamisen tarpeessa että opetussuunnitelmien uusimisen ja laajentamisen tarpeessa että opetussuunnitelmien uusimisen ja laajentamisen välttämättömyytenä. Koulutuskysymykset voitaneen hyvin luonnehtia nyky-yhteiskuntaa dominoivina. Samalla kun tietojen ja hallittavien asioiden määrä kasvaa, on myös otettava huomioon kasvavan pohjasivistyksen ja ajan mukana kuvaan tulevien uusien katsantokantojen sekä yhteiskunnassa liikkuvien virtausten aiheuttamat vaatimukset. On yhä enemmän hyväksyttävä kuvaan mukaan sellaisia käsitteitä, kuten yritysdemokratia, kouludemokratia, neuvottelu- ja sopimusten tekotaito ym.

Puolustuslaitos on, niin kuin aikaisemmin totesin, johtajavaltainen organisaatio. Sitä sen tulee ollakin kun ottaa huomioon tehtävät, joita varten se on olemassa. Historiakin osoittaa, että tapauksissa, joissa autoritäärisyydestä on luovuttu, siihen on jouduttu palaamaan kun tosi on ollut edessä. Niinpä ei ole mahdollista tuoda puolustuslaitokseen kovin pitkälle meneviä niin sanottuja demokraattisia menettelytapoja. Kun puolustuslaitoksenkin on joka tapauksessa otettava huomioon yhteiskunnassa tapahtuva kehitys, on tämä omiaan asettamaan yhä suurempia vaatimuksia sen johtajien kyvykkyydelle.

Upseerien peruskoulutuksen päämäärän asettelussa edellä mainitsemani näkökohdat vaativat oman tilansa. Käsitykseni mukaan näin onkin tapahtunut. Lisätyn puhtaan ammattitiedouden antamisen ja totaalisen maanpuolustuksen ymmärtämisen edellyttämien lisäaineitten opettamisen rinnalla on johtajakoulutusta tehostettu kaikilla koulutustasoilla. Kadettikoulussa johtamisopetus on erityisen tärkeä, koska siinä annetaan pohja koko upseerin myöhemmälle kehitykselle ja nuori upseeri joutuu ensimmäisinä palvelusvuosiin henkilökohtaisesti kouluttamaan varusmiehiä ja näin ollen olemaan kiinteässä kosketuksessa heidän kanssaan. Alaisten käsittelytaidosta riippuu suuresti tehtävän onnistuminen ja on huomattava, että alaiset ovat nyt sivistykseltään ja kehittyneisyydeltään toisia kuin menneinä vuosikymmeninä. Lisäksi sodat opettivat, ettei pelkkä käskeminen ole suomalaisen sotilaan johtamiseen pätevä keino. Muun muassa näistä syistä on kehitetty ja on edelleen kehitettävä alaisten käsittelytaitoa ja siirrytty johtamismenetelmissä niin sanottuun kannustavaan johtajuuteen. Tähän liittyy olennaisesti asevelvollisten piirissä vaikuttavien näkemysten ja virtausten oikea ymmärtäminen ja myöskin hyväksikäyttö niin, että tinkimättä itse peruskysymyksestä, johtajan tahdon läpiviemisestä sellaisenaan, saavutetaan työskentelyilmapiiri, jossa asetettuihin päämääriin päästään helposti ilman johtajavaltaisessa organisaatiossa monasti syntyvää kireyttä.

Näiden ajatuksien esilletuomisella en halua antaa sitä käsitystä, että kaikki, mitä ennen on tehty, mielestäni olisi ollut heikompa. Haluan vain alleviivata jatkuvan kehittämisen tarpeen. Näinä 50 vuotena on saatu paljon aikaan. Tähän ajanjaksoon sisältyvät sodat osoittavat riittävän selvästi, että suomalaisen upseerin johtajakoulutus ja johtajuus kestää arvostelun. Sen on siviilielämäkin todennut ja käyttänyt verrattain laajasti hyväkseen puolustuslaitoksen antamaa johtajakoulutusta. Tästä on upseerien runsas sijoittuminen siviilielämän johtaville paikoille selvänä todisteena ja tähän sisältyykin tunnustus upseeriston johtamiskyvylle. Valtion ja kokonaisuuden kannalta on tietysti eduksi, että johtavilla paikoilla, olivatpa ne julkisia tai yksityisiä, on henkilöitä, joilla on varsin hyvät tiedot puolustuslaitoksesta ja sen tehtävistä sekä maanpuolustusongelmista yleensäkin. Kuitenkin on alleviivattava, että puolustuslaitoksen tehtävänä ei ole kouluttaa johtajia siviiliyhteisöihin, vaan sen johtajaopetus on tähdätty nimenomaan kriisitilanteita varten ja sen mukaisesti suunniteltu ja rakennettu.

Aktiiviupseerin peruskoulutus annetaan kadettikurssilla ylioppilastutkinnon sekä varusmiesaikana saadun reservin aliupseeri- ja upseerikoulutuksen muodostamalle pohjalle. Perusta tuntuu hyvältä. On merkillepantavaa, että kadettikoulun pääsyvaatimukset on pyritty saattamaan vastaavanlaisiksi muiden korkeakoulujen pääsyvaatimusten kanssa. Oppilaskäytäntöön liittyy lisäksi pyrkijän henkilökohtaisia ominaisuuksia selvittävä testi. Suhteellisen ankara va-

linta kuvastaa aktiiviupseerien yhä lisääntyvää laatuvaatimusta aikana, jolloin yhteiskunta muutenkin vaatii jäseniltään entistä enemmän.

Turvataakseen itsenäisyytensä ja välttyäkseen joutumasta sotaan Suomi on valinnut itselleen puolueettomuuden tien. Ei ole tarpeen täällä toistaa niitä historian kokemuksia ja poliittista harkintaa, jotka tämän tien valitsemiseen johtivat ja jotka edelleen ovat ja tulevat olemaan turvallisuuspolitiikkamme johtotähtinä. Yhä uudestaan on toistettu, että tässä politiikassa ulkopoliitikalla on ratkaiseva osa, mutta että toisena tärkeänä ja välttämättömänä tekijänä yhtälössä on maanpuolustus. Sen tärkeimpänä osana on puolustuslaitos. Vain suorituskykyisellä puolustuslaitoksella on merkitystä turvallisuuspolitiikassa. On lähdettävä siitä, että jos maahamme hyökätään, niin hyökkääjä ei ole mikään toisarvoinen voimakeijä, eikä sitä vastaan voida asettaa mitään symbolista armeijaa. Lukumäärässä olemme alivoimaisia, kuten pienet maat yleensä, ja sen vuoksi määrä on korvattava laadulla. Kun materiaalin laatu taas kärsii kovin rajoitetuista varustautumismahdollisuuksista, päädyimme siihen, että vaatimuksien koulutuksen ja hengen suhteen on oltava erittäin korkeat. Upseeristo, puolustuslaitoksen eriaisteiset johtajat, määrittelevät tietojensa perusteella materiaallisen tarpeen ja pyrkivät saattamaan heille annettujen mahdollisuuksien puitteissa puolustusvoimain valmiuden ja tehon annettujen tehtävien tasalle, tai ainakin niin lähelle sitä kuin on mahdollista. Upseerien tehtävä korkeatasoisen koulutuksen antamisessa ja järkkymättömän hengen luomisessa johtamisessa yksilöissä on ilmeisesti vielä edellä mainittuakin tärkeämpi. Hyvin koulutettu ja hengeltään läpikotaisin terve sotilassoittajisto on tehokkaan ja puolustuskykyisen armeijan perusedellytys.

Maan ja sen itsenäisyyden puolustamisen tulee kuulua valtakunnan jäsenten tahtoon. Tämän tahdon tukemiseen ei pitäisi tarvita mitään sopimuksiakaan. Kun sopimuksissa asiasta kuitenkin on mainittu, on niissä haluttu alleviivata muutenkin itsestään selvää seikkaa. Tämän ajattelutavan on nivellyttävä yleiseen turvallisuuspolitiikkaan ja myös kansainvälispoliittiseen ajatteluun. Myös upseerikoulutuksessa edellä esitetyt näkökohdat on otettu huomioon. Voittaneen sanoa, että yhä enemmän ei-sotilaallisten oppiaineiden sisällyttäminen upseeritutkintoon samalla kun se lisää upseerien mahdollisuuksia ymmärtää yhteiskunnan yleiseen kehitykseen vaikuttavia seikkoja, myös selvittää kokonaisvaltaista turvallisuuspolitiikkaa. Sen ymmärtäminen on puolustuslaitoksen eriasteisille johtajille välttämättömyys niin armeijan koulutuksen läpiviennissä kuin maanpuolustuksen kehittämistyön muilla sektoreillakin. Tästä huolimatta on kuitenkin muistettava, että sotilaiden tehtävänä on vastata ensisijaisesti maanpuolustuksen sotilaallisesta sektorista ja heidän koulutuksensa on järjestetty sen mukaisesti ja niin on oltavakin. Kun tässä nyt puhun upseerien ja upseerikoulutuksen merkityksestä itsenäisessä valtakunnassa on paikallaan

todeta, että mainitsemassani mielessä Suomella on täysi syy olla tyytyväinen kadettikoulun kasvattamiin upseereihin.

Ajatuksemme nyt liikkussa upseerin ja upseerikoulutuksen merkityksen piirissä on aiheellista tuoda esille myös Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistoiminta ja suomalaisten upseerien osuus ja panos siinä. Rauhan ylläpitäminen maailmassa on välttämätöntä, jonka päämäärät ovat kaikkien arvostelujen yläpuolella. On vaan syvästi valitettavaa, ettei siinä vielä kaikkialla maailmassa tähän ajankohtaan mennessä ole onnistuttu. On hartaasti toivottava, että sekin aika tulee, jolloin rauhanturvaamistoiminta joka suhteessa on onnistunut. Ne monet kohdat maapallosta, joissa on pystytty rauhanturvaamisjoukkojen tai tarkkailijoiden avulla estämään taikka edes rajoittamaan sodat, rohkaisevat joka tapauksessa jatkamaan toimintaa. Tämä on myös kansallinen etumme, sillä rauha maailmassa lisää omaa turvallisuuttamme. Niitä uhrauksia, joita tässä suhteessa teemme, voidaan pitää varsin tärkeänä osana turvallisuuspolitiikastamme. Mielestäni osallistuminen rauhanturvaamistoimintaan ja upseerien sekä joukkojen asettaminen Yhdistyneiden Kansakuntien käyttöön on katsottava erääksi puolustuslaitoksen tehtävien osaksi, eikä jonkinlaiseksi sivutehtäväksi. Suomella on ollut ja on tälläkin hetkellä varsin monta aktiiviupseeria Yhdistyneiden Kansakuntien palveluksessa joko tarkkailijoina kriisialueilla tai järjestön käyttöön asetetun joukon johtajatehtävissä. On yleisesti tunnustettu, että suomalaiset upseerit ovat selviytyneet hyvin tehtävistään ja että heidän ominaisuutensa soveltuvat mainiosti tilanteisiin, joihin he ovat toiminnassaan joutuneet. Jotta suomalaisella upseerilla olisi käyttöarvoa rauhanturvaamistoiminnassa, on vieraitten kielten taitamisella suuri merkitys. On ilahduttavaa todeta, että tässä suhteessa vuosi vuodelta Kadettikoulussa annetun kieliopetuksen johdosta tilanne on jatkuvasti parantunut. Tehtävien vaatima muu koulutus, jonka merkitysestä on tultu vakuuttuneiksi, voidaan antaa erilaisilla kursseilla kun kielipohja on olemassa. Saattaisi kuitenkin olla tarkoituksenmukaista, että jos toiminta vielä lisääntyy, mikä ei ole ollenkaan epätodennäköistä, tietty YK-koulutus olisi paikallaan upseeriperuskoulutuksessa. On nähtävissä, että suomalaisen sotilaan ja nimenomaan upseerin kansainvälinen merkitys tulee yhä kasvamaan. Tämä on oivallettava, joskin samalla todettava, että Kadettikoulun ja suomalaisen upseerikoulutuksen päätehtävänä edelleen on puolueettomuutemme suojaaminen sekä oman maamme rauhallisen elämän ja kehityksen turvaamisessa tarvittavien upseerien kouluttaminen puolustusvoimillemme.

KADETTIUPSEERI!

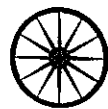
Oletko jo hankkinut Kadettikoulun 50-vuotisjuhlajulkaisun? Ellet ole, voit ostaa sen Kadettikunnan toimistosta.

Käteinen on aina käteistä

Rahalla saa — ja käteistä on niin helppo käyttää. Eikä sitä silti tarvitse taskussa kuljettaa. — Kun Teillä on Postisäästöpankin kätevä säästökirja, oiva leijonakantinen, saatte hetkessä käteistä. Uudet, pienet leijonakantiset nyt kaikissa posteissa. Ottakaa omanne — sillä käteinen on käteistä. Aina. Ahvenanmaalta Aavasaksalle asti.

Tietysti tulee päiviä, jolloin ei voi ottaa, vaan täytyy lainata. Entä sitten? Kysykää Postipankista, kun olette tullut tutuksi. Ettehan tekään lainaa tuntemattomille. Emme mekään.

POSTISÄÄSTÖPANKKI

50-VUOTIAS KADETTIKOULU

Itsenäisen Suomen Kadettikoulu vietti maaliskuun 20. päivänä 50-vuotisjuhlaansa. Tosin jo tammikuun 25. päivänä oli tullut kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun ensimmäiset kadetit saapuivat kouluun. Juhlien ajankohdan määräsi kuitenkin koulun vuosipäivä, jonka perinteet ovat jo 190 vuoden takaa.

Kadettikoulu vietti merkkipäiväänsä monin juhlallisuuksin. Ohjelmaan kuuluivat mm. paraati, seppelien lasku Hietaniemessä, onnittelujen vastaanotto sekä päivä- ja iltajuhla Kadettikoulussa. Päiväjuhlassa nähtiin presidentti Urho Kekkonen sekä mm. puolustusministeri Sulo Suorttanen ja puolustusvoimain komentaja jalkaväenkenraali Yrjö Keinonen.

Paraatin Kadettikoulun urheilukentällä otti vastaan koulutuspäällikkö, kenraaliluutnantti Paavo Halttu ja paraatijumalanpalveluksen piti kenttäpiispa Yrjö Massa.

Kunniakäyntiin Hietaniemen sankarihaudoilla osallistui Kadettikoulun lippukomppania ja kunnia-vartio. Sankariristille laski seppeleen Kadettikoulun johtaja eversti Magnus Haaksalo seurassaan maisteri Matti Aaltonen ja kadettiväpeli Antero Mäkelä. Suomen marsalkan haudalle laskivat kukkalaitteen everstiluutnantti Aapo Savolainen, kadettilylikersantti Timo Vainikka ja yliväpeli Kauko Kettukangas. Helsingin varuskuntasoihtokunta esitti tilaisuuden alussa Sotilaan hymnin ja päätteeksi kuultiin Oi kallis Suomea.

Kadettikoulussa nautitun juhlaaunaan jälkeen alkoi onnittelujen vastaanotto. Lahjojen ja onnittelujen muistivat koulua lukuisat yhteisöt ja yksityiset. Päiväjuhlassa piti juhlapuheen puolustusministeri Sulo Suorttanen ja tervehdyspuheen eversti Haaksalo. Musiikista huolehtivat varuskuntasoihtokunta ja kadettikuoro. Ohjelmassa oli myös ansio- ja muistolevykkeiden jako. Kadettikoulun johtaja luovutti Kadettikoulun kullatun ansiolevykkeen numero 8 kenrmi Mikko Sistolle ja numero 9 kenrmi Börje Backströmille, jotka molemmat ovat koulun entisiä johtajia, sekä hopeoidun levykkeen numero 12 Ruotsin Kadettikoulun johtajalle eversti N I Carlborgille.

Puolustusvoimain komentaja jalkaväenkenraali Yrjö Keinonen luovutti Kadettikoululle puolustusvoimien kunniakilven.

Tilaisuudessa esitettiin valtion, puolustusvoimien ja 1. kadettikurssin tervehdykset.

Juhlan yhteydessä luovutti Kadettikoulun johtaja muotoilemansa koulun 5-vuotismitalin ja koulun 50-vuotishistoriikin Tasavallan Presidentille, puolustusministerille ja puolustusvoimain komentajalle.

Juhlallisuudet päättyivät koululla vietettyyn iltajuhlaan, jossa tanssin lomassa kutsuvieraiden, koulun upseeriston ja kadettien iltaa viihdyttivät kadettikuoro ja juhla-ilotulitus.

1. kadettikurssin kadetin, kenrmi evp Y Valkaman kirjoittama puhe, jonka saman kurssin oppilas evp E Ulfsson piti ao:n sairastuttua, KadK:n 50-vuotisjuhlassa 20. 3. 1969.

Kun tietävästi olen nyt 50 vuotta täyttäneen nykyisen Kadettikoulun entisistä oppilaista iältäni vanhin ja kun lisäksi olen koulun piirissä toiminut kauemmin kuin kukaan muu koulun oppilaista, uskallan ilman valintaa esittää tässä juhlassa koulun entisten oppilaiden ja samalla ennen kaikkea koulun ensimmäisen kadettikurssin v:ltä 1919—20 tervehdyksen ja onnentoivotuksen koulullemme.

Kun Kadettikoulu tammikuussa 1919 perustettiin ja alkoi jatkaa vanhan Suomen Kadettikoulun tehtäviä ja perinteitä, se sai ensi kurssilleen oppilaansa

Fahnenjunkerschulesta, vapaan Suomen ensimmäisestä aktiiviupseerikoulusta, Lappeenrannan ja Markovillan lyhyistä upseerikursseista sekä joitakin erillisiä kadetteja lisäksi joukkoo-osastoista. Kaikki oppilaat olivat osallistuneet itsenäisyytemme ensimmäiseen sotaan. Kutsuttakoon sitä millä nimellä tahansa — kauheimpaan sotaamme, koska se oli samalla veljessota, taistelu oman maamme kansalaisten välillä. Sellaisesta suojelkoot kaikki vallat ja voimat kansaamme tulevaisuudessa.

Ensi kurssin kadeteista oli eräillä jo korkeakoulututkinto takanaan ja varsin monella suuriakin osia yliopistotutkinnoista suoritettuna. Me jätimme silloin opintomme ja tulimme oppilaisiksi Kadettikouluun. Meidät yhdisti silloin ajatus, jonka eräs joukostamme lausui: "Jokainen suomalainen mies haluaa nyt puolustaa maamme itsenäisyyttä ja vapautta."

Kadettikoulussa saimme sotilaallista koulutusta ja opetusta ja me kadetit kiinnyimme toinen toisiimme koulun internaatissa lähtemättömästi. Ystävyys-

Tasavallan presidentti Urho Kekkonen kunnioitti päiväjuhlaa läsnäolollaan.

50-vuotisjuhlaparaatin otti vastaan koulutuspäällikkö, kenraaliluutnantti Paavo Halttu.

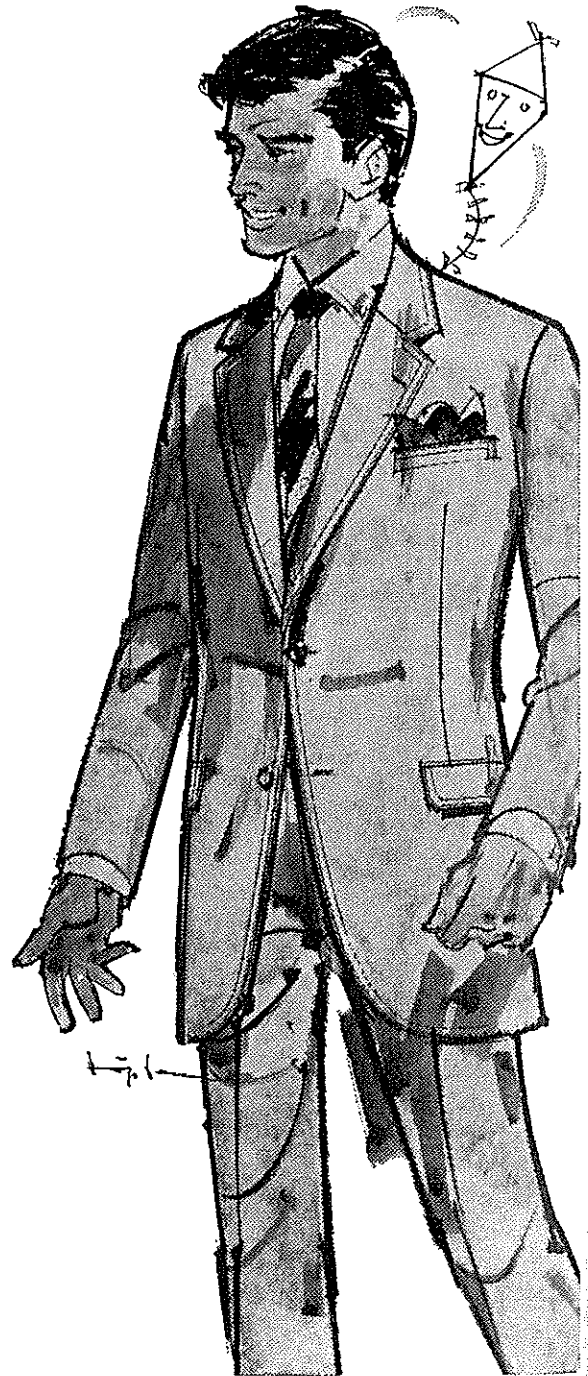
on nyt kestänyt yli 50 vuotta ja jatkuu. Me olimme luomassa koulun perinteitä sääntöineen ja menoineen. Tiedämme, että perinteet ovat jatkuneet ja kehittyneet edelleen uusien nuorempien kadettipolvien keskuudessa. Tästä on todistuksena myös se, että eri kadettipolvien upseerit kunnialla osallistuivat taisteluihin viime sodissamme "suurta vastustajaa" vastaan. Useat heistä jäivät kaatuneina kentälle, mutta jäljelle jääneet ja uudet nuoret polvet ovat ottaneet ja pystyneet ottamaan perinnökseen ja hoidettavakseen paikkamme, jääkäriupseerien ja meidän vanhempien upseeriluokkien ikämme perusteella jätettyä paikkamme rivissä ja linjassa.

Tähän sisältyvät perinteet ja päämäärät, joiden hyväksi ja parhaaksi koulu on työskennellyt — upseerivalan edellyttämään uskollisuuteen maata ja kansaa kohtaan, haluun ja kuntoon opettaa ja kasvattaa nuorista miehistämme kunnan kansalaisia ja maanpuolustajia sekä tarpeen tullen johtaa joukkojamme ja miehiämme vihollista vastaan jos tai kuin uhkaava vaara maahamme kohdistuu.

Tätä kasvatustyötä varten me entiset oppilaat toivotamme omalle koulullemme jatkuvaa onnea ja menestystä ja kiitämme saamastamme arvokkaasta maanpuolustuksellisesta perusopetuksesta ja koulutuksesta.

YHTYNEET MUOVITEHTAAT OY

VAASA

Leijona

KESÄPUKU

Ihante-yleisäsu kovaan käyttöön. Rypislymätön kangas, väljä leikkaus. Viileän mukava puku jossa viihdytte.

- SOKOS-TAVARATALOT
- LEIJONA-PUKIMOT

YHTYNEET PUKUTEHTAAT OY · TAMPERE

Pääsihteerin palsta

1. Kadettimatriikkelin henkilölomakkeet

29. 3. 1969 ylennetyille 53. kadetti- ja 38. merikadettikurssin kadeteille jaettiin uutta matrikkeliä varten laaditut kyselylomakkeet vastattaviksi. Määräaikaan eli 15. 4. 1969 mennessä palautti lomakkeen

— 53. kadettikurssilta 115:sta ylennetystä 37 ltn eli 32,17 %

— 38. merikadettikurssilta 23:sta ylennetystä 10 ltn eli 40,86 %

vastaavien lukujen ollessa 1. kyselyn jälkeen

— 53. kadettikurssilta 83 ltn eli 72,17 %

— 38 merikadettikurssilta 16 ltn eli 69,56 %.

Vaikka tätä on pidettävä melko hyvänä suoritukseksi, on ilmeisesti samalla todettava, että matrikkelin toimitustyölle tuotetaan suurta haittaa, ellei pyydettyjä kyselylomakkeita palauteta ajoissa ja oikein täytettyinä. Vastaamisaikaa oli tässäkin tapauksessa varattu riittävästi ja näin sitä tullaan antamaan vastakin.

Suoritettu ”koetäyttö” osoitti myös sen, että lomaketekstiä ei jostakin syystä osata lukea oikein. Toimitustyö helpottuu suuresti, mikäli vastaajat pidättäytyvät lomakkeen kysymyksissä ja vastaavat kysymyksiin pyydettyssä järjestyksessä. Jos kysymykseen vastaaminen vaatii lisätietoa, on sitä varattu lomakkeen viimeiselle sivulle ja ao kohtiin on painettu ( )-merkkintä huomautuksen numeroimiseksi sekä rasti-merkkililat osoittamaan jatkuuko asian selvittely vai ei. Näihin rastiiloihin oli tarkoitus panettaa rasti ao kohtaan yllä olevaa tarkoitusta varten eikä esim osoittamaan, että ao:n avioliitto jatkuu tai että palvelus kadettikoulutuksen jälkeen jatkuu.

Tämänkertaisella lomakekyselyllä suoritettiin myös eräänlainen koemerkintä matrikkelin ennakkotilausta

silmälläpitäen. Matrikkelin ilmoitti haluavansa tilata 1. 5. 1969 jätettyjen vastausten mukaan (83 + 16 = 99) yhteensä 78 kadettiupseeria eli 78,67 %.

Mitä tahansa yhteisöä koskeva matrikkeli perustuu ao yhteisön lähtökohtayhteyteen eli tässä tapauksessa kadettikoulutukseen eri sotilasopetuslaitoksissa. Yksilön myöhempi jäsenyys esim Kadettikunnassa sen enempää kuin jäsenaktiivisuus ei vaikuta ao:n nimen ja henkilötietojen esiintymiseen matrikkelissa. Se, että Kadettikunta r.y. toimittaa, kustantaa ja markkinoi ao matrikkelin on välttämättömyystekijä, koska muuta yhteistä organia ei ole.

Tätä taustaa vastaan asiaa tarkastellen ei voi pitää ymmärrettävänä ja hyväksyttävänä sitä, että eräät yksilöt ilmeisen tahallisesti jättävät vastaamatta tällaisiin kyselyihin ja siten asettavat esteitä kaikkien etuja palvelevan kirjan toimittamiselle. Mikäli joku erityisesti haluaa, ettei hänestä julkaista muuta mainintaa kuin nimi, syntymäaika ja -paikka, vanhemmat, kadettikurssi ja sotilasarvot voi hän tästä ilmoittaa matrikkeli-toimikunnalle, mutta kokonaan vastaamatta jättäminen on kaikkien kannalta huono ratkaisu.

2. Kadettikoulun 50-vuotisjuhla-julkaisu

Kadettikoulun 50-vuotisjuhla-julkaisu, josta mainittiin viime numerossamme myöhästyi Kadettikunnasta riippumattomista syistä jonkun verran eikä sitä näin ollen ollut saatavissa ilmoitettuna ajankohtana.

Nyt sitä vastoin kirjaa on saatavissa kunkin kadetti-piirin sihteeriltä tai suoraan Kadettikunnan toimistosta (Hki 12, Fredrikinkatu 16 A 12, puh 665739) hintaan à mk 15:— . Kirjan voi käydä ostamassa toimistostamme tai sen voi tilata puhelimitse tai kirjeitse, jolloin se lähetetään ao:lle postiennakkolla (postisiirtotili N:o 7091). Kirjaa suositellaan kaikille KadK—MaaSK—KadK kurssien 1.—52. entisille oppilaille.

Kadettikunta r.y.

hakee puolipäivätoimista

PÄÄSIHTEERIÄ

Tehtävään kuuluu hallituksen ja eri jaostojen sihteerinä toimiminen, asioiden valmistelu, käytännön toimistotyöt sekä taloudenhoitoon liittyvät työt. Työviikko on viisipäiväinen käsittäen noin 15 toimisto- ja noin 10 iltaja kotityötuntia.

Tehtävään valittavan tulee olla kapteenin tai esiuupseerin arvon omaava, kadettikoulutuksen saanut evp-upseeri, jonka asuinpaikka on Helsinki tai sen lähiympäristö.

Kadettikunnalle osoitetut hakemukset henkilötietoineen, selostuksineen aikaisemmasta järjestötoiminnasta ja palkkaesityksineen tulee lähettää 30.6.1969 mennessä osoitteella Kadettikunta r.y., Fredrikinkatu 16 A 12, Helsinki 12.

Lähempiä tietoja antaa pääsihteerä, evl A A Salin puhelin (virka-aikana) Hki 625 801/2495.

HELSINGIN KADETTIPIIRI

Kapteeni M Valkama

1. Historia

Helsingin kadettiipiiri ei suinkaan ole koko olemassaoloaikaansa toiminut nykyisessä muodossa eikä nykyisellä alueella. Aikoinaan, kun kadettiipiirejä perustettiin alueille, joissa palveli kadettiupseereita, syntyi Helsinkiin useampia piirejä. Vielä 1950-luvulla toimi Helsingissä tai sen lähiympäristössä peräti neljä itsenäistä kadettiipiiriä maavoimien puolella ja sen lisäksi ilma- ja merivoimilla oli omat piirinsä. Nämä olivat Kanta-Helsingin, Santahaminan, Suomenlinnan, Etelä-Uusimaan, Ilmavoimien ja Merivoimien kadettiipiirit. Uudet tuulet alkoivat kuitenkin puhaltaa 50-luvun puolivälissä ja se sai aikaan liikehdintää myös kadettiipiireissä. Tällöin heräsi tarve muodostaa Helsinkiin yksi voimakas ja toimintakykyinen piiri. Tapahtumat alkoivatkin kulkea tähän suuntaan ja niinpä vuonna 1956 Etelä-Uusimaan piiri lopetti toimintansa ja sen jäsenet liittyivät Helsingin piiriin. Seuraavana vuonna sen esimerkkiä seurasivat sekä Santahaminan että Ilmavoimien kadettiipiirit ja vuonna 1965 Suomenlinnan kadettiipiiri. Näin on kadettiipiirien lukumäärä Helsingin alueella supistunut kahteen nimittäin Helsingin kadettiipiiriin ja Merivoimien kadettiipiiriin. Nyt on kehityksessä päästy voimakkaampiin ja toiminnallisesti tehokkaampiin kokonaisuuksiin, joiden tuloksetkin alkavat käytännössä olla nähtävissä.

2. Alue ja jäsenistö

Alueeltaan Helsingin piiri ei ole niinkään laaja, jos vertailukohtina ovat muut maan kadettiipiirien alueet. Luonteeltaan se kuitenkin poikkeaa muista huomattavasti. Sen alueella on maan pääkaupunki ja talouselämän painopiste. Siellä sijaitsevat eri puolustushaarojen esikunnat ja Kadettikoulu, josta tulevat uudet kadettiipiirien jäsenet. Nämä luovatkin jo monta omaa erikoispiirrettään sekä alueeseen että ennenkaikkea piiriin jäsenistöön.

Helsingin kadettiipiiriin kuului vuoden 1968 lopussa 1273 jäsentä. Näistä aktiivipalveluksessa oli 571 ja evp-jäseniä oli 702. Jäsenmäärältään piiri on ylivoimaisesti maan suurin, muodostaahan sen osuus Kadettikunnan koko jäsenmäärästä runsaan 30 %. Tähän varsinaiseen jäsenmäärään on toimintaa tarkasteltaessa lisättävä kadetit, joiden vahvuus vaihtelee 170—300 välillä. Vaikka kadetit eivät olekaan jäseniä, on heidän huomioimisensa paikallaan sen laajan informointi- ja muun valistustyön takia, jota kadettiipiiri suorittaa heidän keskuudessaan.

3. Piiriin toiminta

Käytännössä piiriin toimintaa hoitaa vuoskokouksen vuodeksi kerrallaan valitsema piiritoimikunta. Sen

Helsingin kadettiipiirin puheenjohtaja
everstiluutnantti evp U S Hahti

vahvuus on tänä vuonna varajäsenet mukaanluettuna 20 henkeä. Piiritoimikunnan puheenjohtajana on tehtävää jo yli 10 vuotta erittäin ansiokkaasti hoitanut everstiluutnantti evp U S Hahti ja varapuheenjohtajana on Kadettikoulun johtajan apulainen everstiluutnantti A Savolainen. Toiminnan koordinoimiseksi ja tehostamiseksi on piiritoimikunta valinnut keskuudestaan ohjelmajaoston, talousjaoston ja yhteydenpitojaoston. Tässä yhteydessä lienee paikallaan kertoa muutamain sanoin eri jaostojen tehtävistä.

Ohjelmajaosto, jonka puheenjohtajana on kapteeni P Kurenmaa, suunnittelee ohjelman, esittelee sen piiritoimikunnalle ja sen tultua hyväksytyksi myöskin valmistelee järjestettävät tilaisuudet. Talousjaosto puheenjohtajanaan kapteeni evp Hammaren hoitaa piiriin talouteen kuuluvat asiat sekä ohjelman osalta talouselämään tutustumiset. Yhteydenpitojaosto puheenjohtajanaan eversti Mattila huolehtii yhteydenpidosta eri kadettikursseihin nimettyjen yhteysmiesten välityksellä. Näissä merkeissä on jokaiselle piiritoimikunnan jäsenelle määrätty kurssit, joista he huolehtivat. Tällä tavoin saadaan kosketus eri kursseihin säilymään mahdollisimman hyvänä ja eri tilaisuuksista tiedottaminen varmennettua.

Viime vuosina on piiriin toiminta ollut varsin vilkasta. Sen läpiviemiseksi piiritoimikunta on kokoonnutunut keskimäärin kerran kuukaudessa ja viikkampana toiminta-aikana useamminkin. Kadettiipiiriin ohjelmaan ovat kuuluneet erilaiset esitelmät, retkeilyt,

filmi- ja teatteriesitykset, talouselämään tutustumiset, kummikurssitilaisuudet sekä ns laajennetun piiri-toimikuntainstituution kokoukset.

Ennenkuin tarkastellaan edelläesitettyjä toimintamuotoja tarkemmin lienee paikallaan hieman tarkastella niitä tekijöitä, jotka ovat olleet ratkaisevalla tavalla vaikuttamassa ohjelman muotoutumiseen. Kun piirin jäsenistössä on aktiivipalveluksessa olevaa ja evp-upseeria, on vanhempaa ja nuorempaa, on itsestään selvää, että näiden eri ryhmien harrastukset ja toiveet ovat hyvinkin erilaiset. Kaikkien toiveita ei luonnollisestikaan voida täyttää ja niin on toiminnalle pyritty löytämään sellaiset muodot, jotka kiinnostaisivat mahdollisimman monia ja saisivat jäsenet joukolla mukaan. Samalla on pyritty herättämään ajatustenvaihtoa eri ikäpolvien välille ja siten osaltaan sekä informoimaan että aktivoimaan piirin jäseniä. Eriyisen voimakkaasti toiminnassa on tullut esiin halu saada nuoret jäsenet kiinnostumaan asiasta ja tulemaan aktiivisesti mukaan toimintaan. Tämä osuus on varsin voimakkaasti esillä yhteistoiminnassa Kadettikoulun ja kadettien kanssa. Heille on pyrittävä antamaan jo kadettina mahdollisimman selvä ja positiivinen kuva siitä, mitä kadetti-piirin toiminta sisältää. Näin on haluttu helpottaa muittenkin piirien pyrkimyksiä nuorten saamiseksi mukaan aktiivisina jäseninä.

Jo aikaisemmin mainittiin eräitä jäsenistön keskuudessa kannatusta saaneita toimintamuotoja. Tarkasteltaessa lähemmin noita eri ryhmiä voidaan niistä kaikista löytää ainakin yksi yhteinen piirre ja se on pyrkimys tavalla tai toisella edistää ja ylläpitää maanpuolustustahtoa jäsenistössä.

Esitelmät, jotka esiintyivät ensimmäisenä ryhmänä, ovat olleet maanpuolustusta käsitteleviä. Jotta niiden laajuudesta saisi jonkinlaisen kuvan mainitsen tässä niistä muutaman. Viime vuonna esimerkiksi HUYTY¹⁾ järjesti kaksi tähän aihepiiriin kuuluvaa esitelmä-sarjaa. Ensimmäinen keväällä käsitti 18 luentoa vajaan kuukauden aikana. Toinen vietiin läpi seminaariluontoisena marraskuussa ja kesti kaksi vuorokautta. Kummankin järjestelyissä kadetti-piiri oli mukana ja moni sen jäsenistä seurasi sarjat kokonaisuudessaan. Tämän vuoden huhtikuussa piti evl A P a j u n e n kadeteille esitelmän aiheesta "Rauhanliikkeet Suomessa". Aihe liittyy alkuna kadetti-piirien kadeteille järjestämään keskustelu- ja väittelykoulutukseen, joka pääsee vauhtiin syksyllä. Esitelmä sai suuren suosion kadettien keskuudessa ja herätti varsin vilkkaan keskustelun. Kaikesta päätellen näitä kannattaa jatkaa kaikillekin jäsenille tarkoitettuna.

Kadetti-piirin järjestämistä tilaisuuksista ehkä laajimman kannatuksen ovat saaneet retkeilyt. Niistä mainittakoon kaksi meren hengessä tehtyä, nimittäin viikonloppuristeily autolautta Finnpartnerilla elokuussa 1967 ja toinen purjehdusmatka koululaiva Matti Kurjella kesäkuussa 1968. Molemmat retket keräsivät osanottajia varsin runsaasti ja ovat jälkeensä sa-

neet hyvinkin positiivisia arvosteluja. Niinpä tälläkin linjalla on toimintaa päätetty jatkaa tosin maallisemmissa merkeissä. Helatorstaina 1969 oli matkan suunnatana Lohja ja sen lähiympäristön nähtävyydet sekä tämän vuoden syyskuussa on käynti Marskin majalla. Retkeilyjen saavuttaman suosion taustavoimana on ehkä niiden monipuolisuus. Ovathan ne tarkoitettut jäsenille perheineen ja tarjoavat luonteestaan joutu- en jokaiselle jotakin.

Silloin tällöin on jäsenille tarjottu tilaisuus rentoutua seuraamalla joko filmi- tai teatteriesitystä. Tuorein tämän alan tilaisuus oli tämän vuoden huhtikuussa. Silloin kadetti-piirillä oli mahdollisuus olla pääesikunnan komento-osaston vieraana. Ilta ei ollut pelkkä elokuvan katsomistilaisuus, vaan siihen oli onnistuneella tavalla liitetty eversti K o r p i k o s k e n esitys Kaartin kasarmien synnystä ja historiasta sekä uuden keskus-paviljonkirakennuksen esittely. Illan päätti uusi Mannerheim-aiheinen elokuva. Tulevaisuudessa on tarkoitus varata piirin jäsenille perheineen mahdollisuus käydä teatterissa katsomassa "Mummo ja Marskia". Näihin ovat usein kadetti-piirin puitteissa lähteneet sellaisetkin henkilöt, joita tavanomaisten "siviiliesitysten" seuraaminen ei jaksa kiinnostaa.

Pääkaupunki lähiympäristöineen tarjoaa hyvinkin monipuoliset mahdollisuudet antaa taloudellista valitusta. Tätä tilaisuutta ei kadetti-piiri ole jättänyt käyttämättä. Osa tutustumiskäynneistä on järjestetty koko jäsenkunnalle perheineen. Näistä mainittakoon käynti Arabian tehtailla, jossa oli mukana lähes sata henkilöä. Ensi syksynä on suunniteltu toteutettavaksi samantapainen vierailu jossakin teollisuuslaitoksessa. Useimmat tämän aihepiirin tilaisuuksista on järjestetty suljettuina tilaisuuksina sikäli, että niihin on kutsuttu vain kahden viimeksi valmistuneen kadettikurssin upseerit. Näin on pyritty laajentamaan nuorimpien kadetti-upseerien tietoja maamme talouselämän eri aloilta. Tätäkin toimintamuotoa on tarkoitus jatkaa keskimäärin yhdellä tilaisuudella kuukaudessa.

Helsingin kadetti-piirin aivan oma ohjelmanumero on kummikurssitilaisuus. Se syntyi runsaat kaksi vuotta sitten, kun todettiin ensimmäisen kerran kahden valmistuneen kurssin väliksi tulevan 50 kurssia. Ensimmäisessä tällaisessa tilaisuudessa tapasivat toisensa 1. ja 51. kurssi. Tähän mennessä näitä tilaisuuksia on ollut viisi ja viimeksi tapasivat toisensa 5. ja 55. kurssi 5. 5. Kadettikoululla. Kummikurssitilaisuudessa vanhat kadettipolvet saavat selvän kuvan nykykadettien koulutuksesta ja oloista, joissa hän opiskelee. Samoin saa kadetti vastaanottaa vanhempien, suuren kokemuksen omaavien kadetti-upseerien hyviä neuvoja ja ohjeita vastaisen varalle. Hedelmällisempää keskustelutilaisuutta kahden eri aikakauden kadettien välille ei löytyne muualta. Tuskin tämän hetken kadetti voi saada mistään selvempää ja havainnollisempaa kuvaa siitä, mitä aikojen kuluessa on jouduttu kokemaan ja näkemään elämän eri aloilla kuin vanhemmalta harmaahapsiselta kadetti-upseerilta. Tilaisuus

¹⁾ Helsingin Upseeriyhdistysten Yhteistyötoimikunta

on synnyttänyt myös uuden perinteen koululle toises-
sakin muodossa. Kummit ovat ottaneet kunnia-asiak-
seen muistaa kirjalahjalla valmistuvan kummikurs-
sinsa parhaan tutkielman laatintua kadettia.

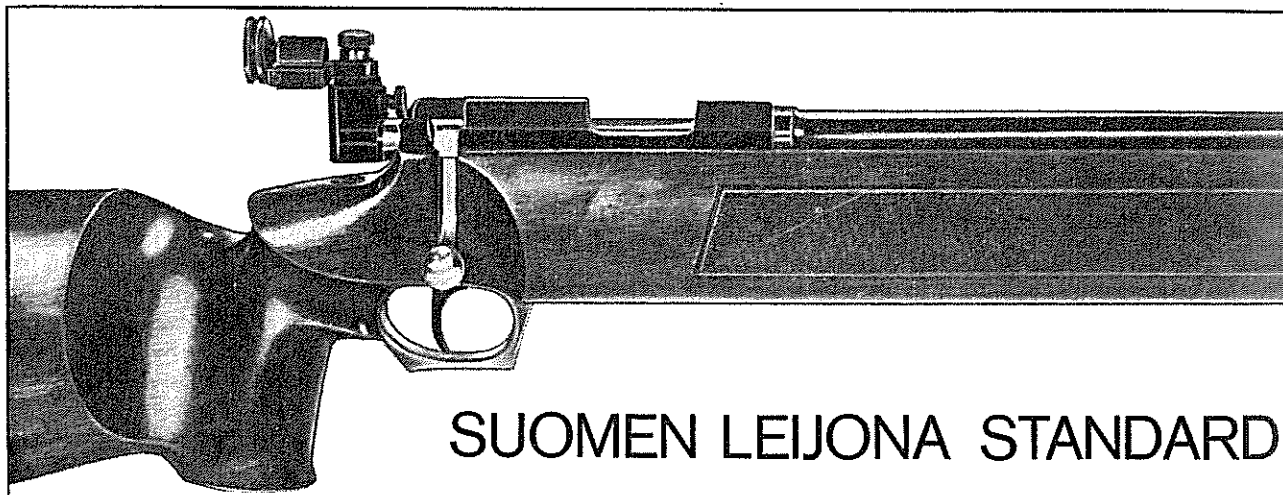
Kummikurssien luoma yhteys ei ainakaan täällä
katkea koulun päättymiseen. Vuosien kuluessa on ka-
dettiipiirillä ollut tapana kutsua huhtikuussa ns vasta-
valmistuneitten upseereitten vastaanottotilaisuuteen
kahden viimeksi valmistuneen kurssin upseerit kum-
meineen. Tällöin on voitu rattoisan ja antoisan kes-
kustelun merkeissä jatkaa ajatustenvaihtoa ja antaa
nuorimmille jäsenille lisää tietoutta piirin toiminnasta.
Tilaisuudet ovat olleet erittäin onnistuneita.

Kun tähän monipuoliseen ohjelmavyöhyteen liite-
tään vielä ns laajennetun piiritoimikuntainstituution
kokoukset, ovat ehkä kaikki suosituimmat toiminta-
muodot tulleet esitellyiksi. Tällä viimeksi mainitulla
tilaisuudella tarkoitetaan sellaista piiritoimikunnan
kokousta, johon kukin piiritoimikunnan jäsen värvää
pari muuta jäsentä. Tällöin kokoukseen on liitetty
jokin ajankohtainen maanpuolutukseen liittyvä kes-
kustelu. Näin on pyritty osaltaan herättämään jäsen-
ten mielenkiintoa piirin toimintaa kohtaan.

4. Yhdistelmä

Edellä on pyritty valottamaan tämän hetken Hel-
singin kadettiipiiriä ja sen toimintaa. Esityksessä on
pitäydytty käsittelemään vain niitä toiminnan muo-
toja, joista saattaa olla hyötyä muille kadettiipiireille.
Tuskin mikään näistä on sellaisenaan toteuttamiskel-
poinen muualla, mutta niistä saattaa löytyä se idea,
joka synnyttää kiintoisia toimintamuotoja.

Piirin toiminnassa ansaitsee erityisen huomion voi-
makas pyrkimys tiedottaa asiat mahdollisimman hy-
vin ja saada nuoret joukolla mukaan. Ovathan ka-
dettiipiirit aikoinaan syntyneet nimenomaan nuorten
kadettiupseerien toimesta ja heidän yhdistyksikseen,
eikä tätä ole syytä tälläkään hetkellä unohtaa. Infor-
mointi aloitetaan jo kadeteille ja näin saadaan mu-
kaan nuoria, ja ainakin Helsingissä piirin toimivien
jäsenien ikärakenne käsittää kaikki ikäluokat. Tästä
Helsingin kadettiipiirin kadettien keskuudessa aloitta-
masta valistustyöstä on varmaan muillekin kadetti-
piireille hyötyä heidän oman toimintansa elvyttämi-
seksi ja uusien innokkaiden jäsenien saamiseksi jouk-
koonsa.

SUOMEN LEIJONA STANDARD

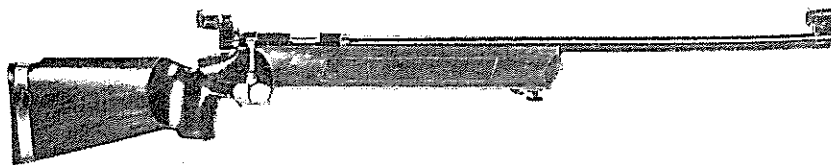
Tarkkuuspienoiskivääri varustettuna kuten toivotte

Suomen Leijona STANDARD tarkkuuspienoiskivääri on tarkoitettu
käytettäväksi Kansainvälisen Ampumaunionin sääntöjen mukaisiin
standardipienoiskiväärakilpailuihin. Ase täyttää normaalivarustein
mitoitetaan ja ominaisuuksiltaan standardipienoiskiväärille
asetetut teknilliset määräykset. Lisävarustein Standardia voidaan
käyttää myös kal. .22 vapaakiväärilajeissa.

Mittatietoja: kokonaispituus n. 1140 mm • paino tähtäimineen
max. 5 kg • piipun pituus 700 mm • laukaisuvoima n. 200 g •
perälevyn säätövara pystysuunnassa ± 3 cm • tähtäinväli n. 840 mm.

VALMET Oy, Tourulan Tehdas,
Tourula, puh. 941-19 100.
Pääkonttori: Punatorkk. 2,
Helsinki 13, puh. 11 441

HÄMEENLINNA

sotänäyttämönä kautta aikojen

(Filmaist Y Koskimiehen pitämä juhlaesitelmä Kadettikunta r.y:n vuosikokouksessa 22. 3. 1969)

Vanhoissa kartoissa mainitaan Hauhon ja Tyrvänön pitäjien yhtenä rajamerkkinä Iimoilan ja Moonaalan kylien kohdalla n 20 km täältä pohjoiseen Miekkaipetäjä niminen paikka. Se on nyt maastoon merkitty kivirauniolla, mutta jokus siinä on todella ollut vankka petäjä ja vanha, jo hämärtynyt muistitieto kertoo, että menneinä aikoina ovat rauhanneuvottelijat siihen iskeneet miekkansa merkeiksi sopimukseen pääsemisestä. Prof Martti Kerkkosen joitakin vuosia sitten julkaiseman tutkimuksen mukaan on hyvin todennäköistä, että lännen ja idän, Ruotsin ja Novgorodin, valtapiirien raja on ennen Birger Jaarlin retkeä kulkenut Hämeenlinnan kohdalla Hauhon ja Vanajaveden vesistöjen välistä kannasta pitkin ja suunnilleen samaa linjaa, jota nykyinen pitäjänraja kulkee. Petäjänsä iskeytyvät miekat olisivat silloin olleet lännen säilä ja idän käyräsapeli, ja Hämeenlinna on ollut suuren valtaranjan pinnassa. Raja ei tietenkään ollut valtakuntien välinen vaan lähinnä etupiirin välinen raja, eikä sen itäpuolella asunut venäläisiä, vaan samoja hämäläisiä kuin länsipuolellakin, mutta ottaen huomioon lännen ja idän ainaiset ja sovitamattomat vastakohtat, ei raja varmaankaan ollut rauhallinen. Ne muinaisvanajalaiset, jotka tämän kaupungin paikalla olleita peltotilkkujaan silloin viljelivät, ovat saaneet työhön lähtiessään vyöttää miekan vyölleen ja heittää jousen olkapäälleen. Hämeen sotahistoria jatkuu tuosta ajasta eteenkin päin osana idän ja lännen välistä, maallemme kohtalokasta ikuiselta näyttävää taistelua. "East is east and west is west and never they meets again" ovat kirjailija Kiplingin kuuluisat sanat, mutta Hämeenlinna on historiansa kuluessa joutunut useamman kuin yhden kerran olemaan lännen ja idän kohtausten todistajana, vaikkakaan kohtaamiset eivät ole tapahtuneet ystävyys- ja yhteisymmärryksen merkeissä, ne eivät ole silti olleet suuria voimainmitteitä.

Birger Jaarlin tunnetun retken yhteydessä v 1250 paikkeilla Hämeenlinnan seutu ensimmäistä kertaa joutui varsinaisten suunniteltujen sotatoimien näyttämöksi. Nykyään ollaan täysin selvillä siitä, että Häme jo kauan ennen Birger Jaarlin retkeä oli ollut kauttaaltaan kristittyä maata, eikä hänen sotaretkensä ollut siis mikään ristiretki, vaan se yksinkertaisesti tarkoitti koko Hämeen liittämistä Ruotsin valtapiiiriin ja läntisen Suomen turvaamista idän uhkalta.

Tämä tarkoitus saavutettiinkin ja rajamaan turvaksi perustettiin Hämeen linna, aluksi, kuten nykyään jokseenkin varmana pidetään, Hakoisten Linnavuorelle, mistä linna verrattain pian siirrettiin nykyiselle paikalleen Vanajaveden kapeinta kohtaa vartioimaan.

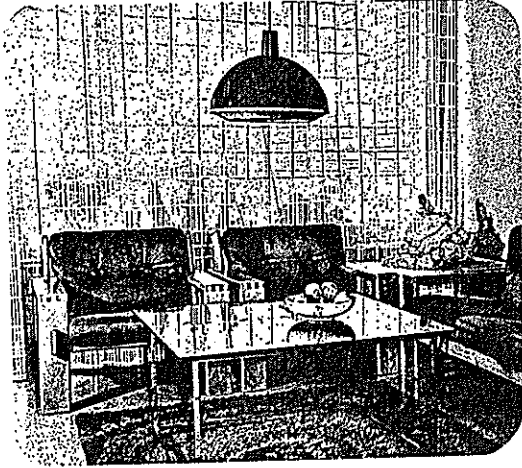
Idän vastaiskuja ei tarvinnut kauan odottaa. 1200-luvun lopulla novgorodilaiset tekivät ryöstö- ja hävitysretkiä Hämeeseen. Hämeen linnan edustalle saakka ulottui 1292 tehty hävitysretki, joka näille seuduille oli niin tuhoisa, että hauholaisille myönnettiin korvaukseksi veronhuojennus. He saivat maksaa entisen neljän oravannahan sijasta nyt vain kolme. Kun myöhemmin sitten jälleen vaadittiin neljä nahkaa, hauholaiset kieltäytyivät ja tämän kuuluisan veronmaksulakon muistoksi he nyt ylpeydellä käyttävät oravannahkaa vaakunassaan.

Vuonna 1311 novgorodilaiset tekivät tavallista suuremmin voimin sotaretkien Hämeeseen; tarkoituksena oli ilmeisesti vallata ja hävittää Hämeen linna, lännen etuvarustus. Tästä retkestä antaa novgorodilainen kronikka seuraavan, kaikkesta päättäen hyvin todennukaisen kuvauksen:

"Vuonna 6819 — novgorodilaiset laskivat tähän aikaan vuosia maailman luomisesta — lähtivät novgorodilaiset sotaretkelle njemetsien maahan Hämeeseen — njemetsit tarkoittaa oikeastaan saksalaisia, mutta tässä tietenkin länsimaalaisia yleensä — ruhtinas Dmitrij Romanovitschin johdolla ja kuljettuaan meren yli, he saapuivat pitkin Tschornaja-jokea Vanain linnalle, valloittivat hirsivarustuksen ja polttivat sen. Mutta njemetsit pakenivat ylös sisälinnoukseen, sillä paikka oli sangen luja varustus korkealla kalliolla, jonka kimppuun ei päässyt miltään taholta. Paenneet njemetsit lähettivät terveisiä anoen rauhaa, mutta novgorodilaiset eivät antaneet rauhaa, vaan seisovat piirittämässä kolme päivää ja kolme yötä, hävittivät seutua, polttivat suuria kyliä, tuhosivat kasvavan laihon, eivätkä jättäneet jällel yhtään sarvea."

Askettäin julkaisemassaan tutkimuksessa on tri Knut Drake osoittanut, että tässä mainittu Vanain linna tarkoittaa nykyistä Hämeen linnaa eikä Hakoisten linnaa, kuten tähän saakka on yleensä otaksuttu. Tässä meillä on siis varsin luotettavana pidettävä kuvaus Hämeen linnan ensimmäisestä piirityksestä, joka samalla oli myös viimeinen, sillä tämän jälkeen linna aina antautui ilman taistelua. Mitään

muista

* kotivakuutus *
POHJOLASTA

LAURI JÄNTTI **TYKIN-** **JYSKEESSÄ** "Todella mittava ja merkittävä dokumenttiteos" (eversti M. K. Stewen) **JATKO** **SODASSA**

Maineikkaan Raskas Patteristo,
14:n vaiheet Kannaksella,
Itä-Karjalassa, Syvärillä.
"Erinomainen kirja sekä
pahimpien rytinöpaikkojen
kuvaajana että sodan
suurimpien syy-
yhteyksien
esittäjänä".
(Tapio Hiisivaara).
375 s. 140 kuvaa.
19:—/23:—

WSOY
—ja pysytte
hyvissä kirjoissa

hohtoa ei Birger Jaarlin linna ole sotahistoriassamme ympärilleen saanut. Varuskunnan tukikohtana ja vanhilana on sillä sensijaan ollut merkityksensä.

Länsi iski vuorostaan takaisin pilkän rintaman toisilla lohkoilla ja v 1323 solmittiin Pähkinäsaaren rauha, jonka tuloksena Itä luovutti uusia Suomen alueita Lännelle ja Hämeen asema vahvistui edelleen. Vuonna 1496 venäläiset kuitenkin tekivät vielä tuhoisan läpi Savon Hattulaan ulottuneen hävitysretken Hämeeseen, mutta Hämeen linnaa he eivät uskaltaneet hätyyttää. Hämeen linnalle annettua sotilaallista merkitystä näihin aikoihin osoittaa se, että Ruotsi-Suomen valtion päämies Sten Sture vanhempi oleskeli täällä vuosina 1484 ja 1502.

Kun Hämeen linna seuraavan kerran joutui sotilaallisten operaatioiden kohteeksi, ei vihollisena ollut Itä, vaan hyvät pohjoismaiset veljemme — tanskalaiset — joita silloin sanottiin juuteiksi ja joissa oli vielä jällellä aimo annos vanhaa viikinkihurjuutta. Kansallisen johtajan Sten Sture nuoremman kuoltua oli Tanskan kuningas Kristian II Tyranni tunnustettu unionisopimuksen perusteella myös Ruotsin kuninkaaksi. Tämä brutaali valtiastyppi oli käyttänyt asemaansa hyväkseen mestauttamalla "Tukholman verilöylyssä" Ruotsin kansallisen puolueen johtomiehet ja Suomen hän sai valtaansa samanlaisilla terrorikeinoilla. Tänne hän lähetti syksyllä 1520 pienemmän sotajoukon ruotsalaisen yliloikkarin Jöns Matinpojan johdolla ottamaan Suomen linnoja kuninkaan haltuun. Hämeen linnassa piti silloin päällikkyyttä Sturein luottamusmies, jaloluonteinen ja loistavasta hovinpidostaan tunnettu ritari Åke Tott. Kun Jöns Matinpoika näytti kuninkaan määräyksen, että linna oli luovutettava hänelle, ei Åke Tott katsonut voivansa ryhtyä vastarintaan, vaan jätti linnan Jönsin käsiin. Tuskin oli sopimukseen päästy kun Jöns Matinpoika vangitsi Åke Tottin, mestauslava pystytettiin kiireesti linnan edustalle ja ilman mitään tutkintoa ja tuomiota tältä yleistä arvonantoa maassamme saaneelta ylimykseltä katkaistiin kaula marraskuun 23. päivänä 1520. Linnan ympäristössä on ilmeisesti samoihin aikoihin tapahtunut joitakin yhteenottoja tanskalaisten ja kansallista puoluetta kannattaneitten paikallisten asukkaiden välillä, koska eräässä 60 vuotta myöhemmin laaditussa asiakirjassa kerrotaan juuttien lyöneen kuoliaaksi erään Kankaantaassa asuneen talollisen.

Sotahistoriallisten tapahtumien näyttämöksi Hämeenlinna joutui seuraavan kerran vasta Ison vihan aikana. Kesällä 1713 pysähtyivät Suomen puolustusjoukot kahdeksi kuukaudeksi Hämeenlinnaan. Armeijan tila oli varsin surkea, siltä puuttui muonaa, aseita ja varusteita, jopa suola ja tupakkakin oli lopussa. Taistelumoraali Suomen pienellä armeijalla oli silti hyvä, varsinkin sen jälkeen kun ylipäälliköksi oli tullut kenraali Kaarle Kustaa Armfelt, henkilökohtaisesti urhea, mutta sotaliikkeiden johtajana arvoastelua osakseen saanut ja ainaisen epäonnen vainoama soturi. Kun venäläisten päävoimat amiraali Apraksin johdolla syyskuun lopulla aloittivat offensiivin

Hämeenlinnan suuntaan katsoi Armfelt olevansa paikoitettu siirtymään mielestään edullisempiin puolustusasemiin Pälkäneelle Kostianvirran taakse. Birger Jaarlin linna jätettiin siten ilman taistelua ja, kuten eräät sotahistorioitsijat ovat huomauttaneet, tarpeettoman aikaisessa vaiheessa vihollisen käsiin. Linnan tykistö upotettiin Vanajaveteen.

Pikkuvihan aikana ei Hämeenlinna myöskään joutunut taistelupaikaksi, mutta sen sijaan täällä esitettiin suorastaan farssimaisia piirteitä saanut antautusminäytelmä, jota eräs suomalainen historioitsija on sanonut häpeällisimmäksi antautumiseksi mitä sotahistoria tuntee. Hämeen linnan päälliköksi oli hattuhallitus, joka tämän edesvastuuttoman huonosti johdetun sodan oli aloittanut, määrännyt erään Ruotsin palvelukseen jo Kaarle XII aikana menneen saksalaisen upseerin, eversti Mikael von Buttnerin, jolla oli kyllä takanaan ansiokas sotilasura, mutta joka nyt ilmeisesti oli liian vanha ja mukavuutta rakastava. Tykistön päällikkönä oli toinen saksalainen, kapteeni Ehrenadler, rauhan aikana kyllä korkeasti ja sotaisesti esiintynyt herra, mutta jolta rohkeus petti heti kun tilanne alkoi näyttää vakavalta. Kolmas johtavista upseereista oli linnoitusupseeri, majuri Nordenberg, lahjakas, mutta omituinen herra, joka harrasti matematiikkaa, henkien esiin manaamista, kullantekotaitoa, yleensä kaikkea muuta kuin taistelemista. Tämä kolmikko pääsi pian yksimielisyyteen siitä, että linnaa ei missään tapauksessa voitu puolustaa, vaan sen oli heti antauduttava venäläisten saavuttua. Pulmana oli vain se, että venäläisiä ei näkynyt eikä kuulunut. Tiedustelijoitakin lähetettiin ottamaan selvää, missä he viivyttelivät ja lopuksi päätettiin, että Ehrenadler ja Nordenberg lähtisivät venäläisten ylipäällikön luokse tarjoamaan linnaa. Aie kyllä salattiin nuoremmilta upseereilta, jotka olisivat halunneet puolustaa linnaa viimeiseen saakka ja sitten yrittää ulosmurtautumista. Elokuun puolivälissä molemmat upseerit lähtivät venäläisiä etsimään mukanaan pari aliupseeria ja rummunlyöjää. Hämeestä ei tavattu ainoatakaan venäläistä, vasta Porvoosta löydettiin venäläisten ylipäällikön edustaja, kenraali Kindermann. Tämä otti Hämeen linnaa tarjoamaan tulleet upseerit erittäin kohteliaasti vastaan ja onnitteli heitä antautumispäätöksestä, jonka hän sanoi pelastaneen koko maakunnan hävitykseltä. Antautumissopimusta Kindermann ei kuitenkaan halunnut allekirjoittaa, koska se oli ylipäällikön sotamarsalkka de Lacyn asia. Tehtyään Kindermannin edessä uskollisuudenvallan Venäjän keisarinnalle, Ehrenadler ja Nordenberg lähtivät tapaamaan sotamarsalkkaa, joka oleskeli Helsingin lähellä. Muodollinen sopimus Hämeen linnan antautumisesta allekirjoitettiin täällä elokuun 22. päivänä 1742. Linna luovutettiin sopimuksen mukaan aseineen ja varusteineen, mutta varusväki sai vapaasti poistua. Koko sopimus oli oikeastaan tarpeeton, sillä varusväellä olisi kyllä ollut aikaa ja oli vieläkin lähteä linnasta aseineen. Sotamarsalkka de Lacy ilmeisesti hämmästytti se, että linnoitus, josta hänen joukkonsa olivat vielä 120 km päässä kiirehti antautu-

Kaikissa raha-asioissa - pienissäkin - Teillä on varaa pitää raha-asiain tuntijaa

Nykyaikaisena liikepankkina Helsinginpankki tarjoaa Teille kymmeniä palvelumuotoja raha-asioittenne hoitamiseksi. Palvelupankin asiakkaana Teidän käytettävissä on pankin laaja asiantuntemus ja nykyaikaisen pankkitekniikan edut. Teillä on varaa omaan raha-asiain tuntijaan. Kaikissa raha-asioissanne. Tulkaa palvelupankkiin!

Helsingin Osakepankki
palvelupankki

Suomen Pelastus- osakeyhtiö

NEPTUN

Helsinki

PELASTUSTÖITÄ — HINAUKSIA
— SUKELLUSTÖITÄ

Kaikenlaisia vedenalaisia
hitsaus- ja leikkuutöitä suorittavat
erikoisasiantuntijat

Puhelimet: 63 32 03 ja 63 17 38

Toimistoajan jälkeen: 40 05 50 ja 44 36 06

Sähkeosoite: NEPTUN

maan ilman sotilaallisia syitä. Keisarinna Elisabetille hän lähetti raportin, jossa hän onnitteli tätä uudesta voitosta. Venäjän hallitus julkaisi tämän raportin saksankielisenä — ilmeisesti propagandatarkoituksessa. Ehrenadler ja Nordenberg lähtivät takaisin Hämeenlinnaan — nyt Venäjän palveluksessa olevina upseereina — valmistelemaan linnan luovutusta. Eversti von Buttner otti heidät vastaan hämmästyttä ja suuttumusta teeskennellen.

Hämeen linnan venäläiseksi päälliköksi de Lacy määräsi eversti Gavril Rjasanovin, joka elokuun 26. päivänä saapui paikalle mukanaan vain 200 rakuunaa, tykistöä ei lainkaan. Linna luovutettiin juhlallisesti, mutta puolustajien sotilaskunniaa melko alentavasti Rjasanoville. Ehrenadler saapui Ojosiin venäläisiä vastaan, linnan tykeillä ammuttiin kunnialaukaukset ja portilla seisoi eversti von Buttner linnan avaimet käsissään valmiina luovuttamaan ne venäläisille. Vahdinvaihdon tapahduttua von Buttner kutsui venäläiset upseerit juhlapäivällisille. Ehrenadler ja Nordenberg jäivät Venäjän palvelukseen, muut upseerit lähtivät Ruotsiin ja miehistö kotiseuduilleen. Rauhanteon jälkeen asiaa kyllä tutkittiin sota-oikeudessa, joka piti istuntojaan Hämeen linnassa, mutta kaikki kolme pääsyyllystä lopulta vapautettiin.

Ilman taistelua luovutettiin Hämeen linna myös Suomen sodan aikana 1808. Sota oli alkanut tammi-

kuussa ja Suomen armeijan väliaikainen ylipäällikkö, kenraali Klercker, oli helmikuussa vetänyt päävoimansa Hämeenlinnan edustalle, jonne hän aikoi sijoittaa pääpuolustuslinjansa. Tämä päätös on saanut myöhemmin sotahistorioitsijoilta paljon arvostelua osakseen. Hämeenlinnan ympäristössä alettiin kii-reesti rakentaa varustuksia, joiden jätteitä on vieläkin näkyvissä mm rautatien varrella Sairion puolella. Klerckerin suunnitelmaa ei kuitenkaan toteutettu. Maaliskuun 1. päivänä saapui Hämeenlinnaan kuninkaan määräämä ylipäällikkö, sotamarsalkka kreivi Mauritz Klingspor, joka kylläkin oli erinomainen huoltopäällikkö ja joka oli rauhan aikana toiminut Suomen armeijan ylipäällikkönä ja siten tunsipaikalliset olot, mutta joka oli aivan tottumaton johtamaan kenttäarmeijaa sotatilanteessa ja joka sitäpaitsi oli henkilökohtaisesti arka, terveydeltään heikko ja hovimiehenä mukavaan elämään totunut. Vaikeaan tehtäväänsä, puolustustaisteluun ylivoimaista vihollista vastaan hän oli täysin sopimaton. Vastustajiinsa, Euroopan suurilla sotänäyttämöillä kokemusta saaneisiin karskeihin venäläisiin sotapäälliköihin nähden hänen mahdollisuutensa olivat olemattomat. Hämeenlinnassa pidettiin maaliskuun 5. päivänä sotaneuvottelu, joka tosiasiaa ratkaisi sodan ja samalla koko maamme kohtalon. Neuvottelussa sai Klingspor kuninkaalta saamiinsa ohjeisiin vedoten

Moottoriteiden vauhti ja kyläteiden tärinä vaativat myös iskunvaimentimilta erikoisominaisuuksia

siniset

GIRLING

kaasukenno-
vaimentimet

lisäävät ajon turvallisuutta

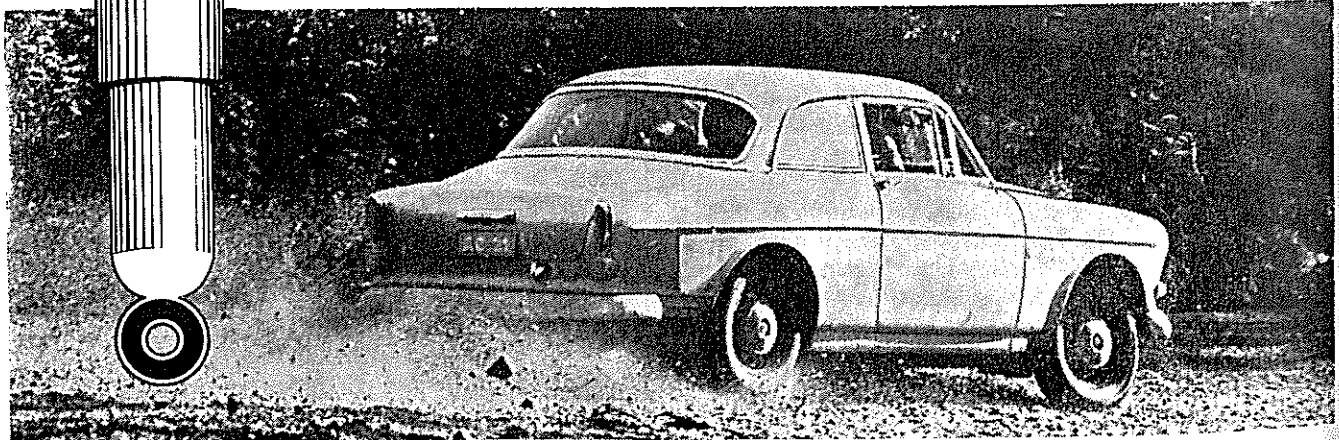
Huonot tiet tai suuret ajonopeudet ravistavat tavallisen vaimentimen nesteen ja ilman vaahdoksi, jolloin teho heikkenee.

GIRLING-kaasukenno estää vahtoutumisen.

Pääedustaja:

Oy Elektro-Diesel Ab
Helsinki 18, Lönnroinkatu 45.

aikaan päätöksen, että armeijan oli välittömästi peräännyttävä Pohjois-Suomeen. Hämeenlinnaan ryhdyttiin heti tyhjentämään ja kaikki, mitä ei voitu kuljettaa mukana, yritettiin tehdä käyttökelpottomaksi. Vanajaveteen upotettiin mm 9000 jalkaväen kivääriä ja 4000 kranaattia. (Näitä ja muita yritettiin 1930-luvulla Hämeenlinnan kaupugin toimeenpanosta nostaa, mutta yritys ei johtanut tulokseen).

Armeijan pääosa poistui Hämeenlinnasta maaliskuun 6. päivänä. Perääntyminen, vaikka sitä sotilaallisista syistä saattoikin puolustella vaikutti erittäin masentavasti niin armeijaan kuin siviiliväestöönkin. Järkyttäviä kohtauksia kerrotaan sattuneen maakunnan oman rykmentin, Hämeen jalkaväen lähtiessä marssimaan pohjoista kohti. Hämeen linna oli 1808 parhaimmassa puolustuskunnossa, missä se koskaan koko historiansa aikana on ollut.

Varsinaiseksi taistelupaikaksi Hämeen linna joutui vasta vapaussodan aikana. Tampereen valtauksen jälkeen olivat hallituksen joukot jatkaneet etenemistään verkalleen etelää kohti ja olivat huhtikuun viimeisellä viikolla saavuttaneet Toijalan—Sääksmäen linjan. Hämeenlinnaan ehtivät kuitenkin ennen valkoisia saksalaiset joukot, jotka olivat osia Hangossa maihinnousseesta Itämeren divisioonasta. Osa divisionaa, kenraali Wolfin prikaati, oli varhain huhtikuun 26. päivän aamulla vallannut Janakkalan kirkonkylän ja jatko välittömästi etenemistään Hämeenlinnaa kohti. Saksalaisten hyökkäysliike tapahtui kah-

delta suunnalta. Toinen ryhmä eteni pitkin rautatietä kaupunkiin päin ja toinen taas maantien suunnassa. Molempiin ryhmiin kuului karabinierejä ja ulaaneja sekä vuoritykistöä, rautatietä pitkin etenevään joukkoon lisäksi polkupyöräkomppania. Maantietä pitkin etenevän ryhmän kärjessä kulki osasto kaartinulaaneja hyökkäysryhmän päällikön, majuri ja vapaaehtoinen von Brandensteinin välittömässä johdossa.

Punaisten vallassa olevassa Hämeenlinnassa oli tilanne kehittynyt sillä välin täysin sekasortoiseksi. Kaupunkiin alkoi kerääntyä perääntyviä, kurinsa menettäneitä punakaartilaisryhmiä ja pakolaisia mukanaan vaimoja, lapsia ja vanhuksia, jotka kaikki pyrkivät Venäjälle, sosialismin paratiisiin. Mukaan oli otettu niin paljon tavaraa kuin ajoneuvoihin suinkin mahtui, sekä omaa että matkan varrella ryöstettyjä. Pakolaisvirta vyöryi Hauholle päin ja pakokauhu alkoi tarttua myös punakaartilaisiin. Huhtikuun 26. päivän aamuna punaisten esikunta, vahvennuksenaan Helsingin miliisikomppania, johon oli kerätty kova-naamaisimmat punaiset, pysäytti pakolaisvirran ja ryhtyi järjestämään kaupungin puolustusta. Pakolaisten istuessa ajoneuvoissaan kärsimättöminä lähtölupaa odotellen ryhdyttiin tykkejä ja konekiväärejä sijoittamaan eri puolille kaupunkia. Päivällä annettiin pakolaisille jälleen lähtölupa. Kaupungin asukkaat, joista valtaosa oli valkoisia, odottivat jännittyneinä mitä tapahtuisi. Punaisten taholta oli kuultu uhkauksia, että kaupunki heidän lähtiessään sytytettäisiin tuleen

löytäkää Tekin hyvien makujen maailma

VALIO-
JUUSTOT
ilahduttavat
sekä mieltä
että
kieltä

ja kaikki porvarit tapettaisiin. Lääninvankilassa oli suuri joukko punaisten vangitsemia kaupunkilaisia ja heidän kohtalonsa oli erittäin vaarallinen.

Kello 12 aikaan nähtiin saksalaisen tiedustelukoneen lentävän kaupungin yli ja se oli merkinä ratkaisun lähestymisestä. Lentokoneesta pudotettiin lehtisiä, joissa punaisia varoitettiin ryhtymästä väkivalantekoihin siviiliväestöä kohtaan.

Majuri von Brandensteinin kärkieskadroona pääsi kello 14.45 Hattelmalaan ja sai sinne ryhmittyneiltä punaisilta kiivasta tulta vastaan. Saksalaisten tykistö ryhtyi nyt tulittamaan punaisten asemia, jotka sivustaan tehdyn hyökkäyksen jälkeen sitten vallattiin. Kello 15 aikaan alkoi saksalaistykistö tulittaa täydellä tehollaan kaupunkia. Asemalla olleeseen ammusjunaan saatiin täysosuma, juna räjähti ilmaan ja sytytti samalla asemarakennuksen tuleen. Samaan aikaan alkoivat punakaartilaiset poistua kaupungista viimeisten joukkojen räjäyttäessä puhelinkeskuksen ja sähkölaitoksen. Saksalaiset eivät ilmeisesti heti huomanneet punaisten lähtöä, sillä kaupunkia tulitettiin vielä jonkin aikaa, pari puutaloa syttyi osumista ja kaksi valkoista siviilihenkilöä sai surmansa. Myllymäen kalliolta ampui saksalainen tykistö pakenevia punaisia ja sai tiheään sulloutuneissa kolonnissa hirtittävää jälkeä aikaan.

Kello 17 tienoissa tuli lakkasi ja, kun kaupunkilaiset uskaltautuivat kaduille huomasivat he kaupun-

gin tyhjäksi. Kello 17.30 nostettiin lääninhallituksen ja raatihuoneen katoille valkoiset liput ja samaan aikaan saapuivat ensimmäiset saksalaiset sotilaat kaupungin torille. Kaupunkilaisten riemu oli valtava ja vilpiton. Saksalaisia tervehdittiin taivaan lähettämänä vapauttajina ja hurraahuutojen kaikuessa heitä kukitettiin kaupungin naisten kantaessa heille kilvan ruokaa ja virvokkeita.

Torilta lähti osasto saksalaisia suuren väkijoukon saattamana vapauttamaan linnassa olevia vankeja, joiden kohtalosta oltiin levottomia. Vangit löydettiin kuitenkin vahingoittumattomina. Linnan portilla esitti muuan saksalainen upseeri tervehdyksen kaupunkilaisille sanoen saksalaisten pitävän suurena kunniana tulla vapauttamaan Suomea. Kansanjoukko lauloi "Maamme-laulun" ja "Jumala ompe linnamme...". Seuraavana päivänä pidettiin linnan kappelissa kiitosjumalanpalvelus, jossa prof Martti Ruuth puhui vankeina olleiden puolesta. Puheeseen vastasi majuri von Brandenstein.

Hämeenlinnan verrattain rauhallisen sotahistorian päätteeksi tulokoon vielä mainittua, että talvi- ja jatkosotien aikaisista pommituksista kaupunki selvisi suhteellisen vähällä. Tuhoisin ilmahyökkäys tapahtui tammikuun 13. päivänä 1940. Hyökkäykseen osallistui 8 venäläiskonetta ja sen kohteena oli pääasiassa rautatieasema. Pommitus vaati 13 ihmisen hengen viiden heistä ollessa naisia.

nykyaikainen edullinen

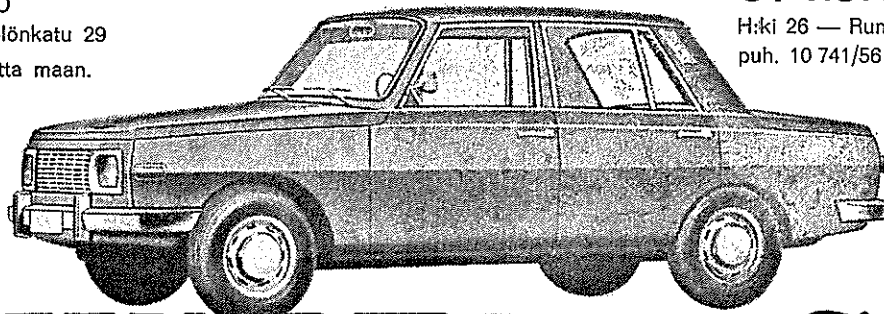
luotettava — turvallinen — suorituskykyinen — mukava — tilava
— lämmin — kangasverhoilu — erinomaiset varusteet; siinä
eräitä WARTBURG 69-mallien etuja.
Vakuuttautukaa niistä itse lähimmän piirimyyjämme luona.

Maahantuoja:

OY REGO AB
AUTO-OSASTO
H:ki 26 — Töölönkatu 29
Piirimyyjiä kautta maan.

Ohjehinnat katsastusvarustein Helsingissä
WARTBURG 1000 LIMOUSINE **7.225,—**
WARTBURG 1000 DE LUXE 8.175,—
WARTBURG 1000 TOURIST (farmari) 8.000,—
Myös vaihtaan ja 20 kk maksuajalla, käsiraha
vain 30 %.

Myynti Helsingissä:
OY AUTO-VIA AB
H:ki 26 — Runeberginkatu 54
puh. 10 741/56 ja 58

WARTBURG

SUPERLON

ampuma-alusta varmistaa suorituksen onnistumisen loppuun asti.

SUPERLON ampuma-alusta tukee kehoa kaikissa olosuhteissa sopivalla tavalla. Ampuma-alusta on neljään osaan taittuva ja varustettu kiinnityshihnoilla ja kantokahvalla. Kuljetuskoko on 70x45x10 cm, avattuna 120x70x2,5 cm. SUPERLON ampuma-alusta on päällystetty vahvalla vetähytkivällä ja homesuojatulla vihreällä telttakankaalla.

Huipputuloksiin hyvin varustein —
ampuma-alustaksi SUPERLON

VALMISTAJA:

SOK RAUMAN TEHTAAT

SOK
OSUUSKAUPAT

SOKOS

Tervehdimme

AAMULEHTI OY
Tampere

OY A G A AB
Kilo

A-LEHDET
Apu — Anna — Avotakka — Retu
Helsinki

AKKUTEOLLISUUS OY
Helsinki

OY ARWIDSON & CO AB
Helsinki

ASFALTOR OY
Helsinki

AULANGON SÄHKÖ OY
Pitäjänmäki — Helsinki

**KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ
AURA**
Helsinki

INSINÖÖRITOIMISTO H AURAMO
Helsinki

INSINÖÖRITOIMISTO OY VAYLA
Fredrikinkatu 68 A
Helsinki 10

COLOMBIA OY
Helsinki

OY EHO AB
Helsinki

ERI OY
Helsinki

EXEL OY
Helsinki

OY FENNIA TRADING AB
Helsinki

FINANSSILAITOS OY
Raha-arpajaistoimisto
Kasarminkatu 27
Helsinki

HAATO OY
Korso

HAVIN OY
Riihimäki

KAISU HEIKKILÄ OY
Tampere — Helsinki

HELSINGIN LEIMASINTEHDAS OY
Helsinki

HELTA OY
Helsinki

**INSINÖÖRITOIMISTO
HINTIKKA JA PEKKOLA**
Helsinki

Kadettikuntaa!

OY HOECHST FENNICA AB
Helsinki

JOUTJARVI OY
Lahti

KATTOHUOPAYHDISTYS r.y.
Helsinki

KIINTEISTONOMISTAJAIN
DESINFEKTIOKESKUS OY
Helsinki

OY CARL KNIEF AB
Helsinki

KOPAL OY
Helsinki

LAATUBETONI OY
Helsinki

LAATUKILPI OY
Hanko

LIHAN VIENTI OY
Helsinki

LUMIVALKO OY
Turku

MAANVILJELIJAIN MAITOKESKUS OY
Helsinki

OY MK-TUOTE AB
Helsinki

Helsinki

OSUUSTEURASTAMOJÄRIESTO
Helsinki

PALKKI OY
Helsinki

PAPERINKERÄYS OY
Helsinki

PERUSYHTYMÄ OY
Helsinki

OY SKF AB
Helsinki

SUOMALAINEN ALFA-LAVAL OY
Helsinki

TERÄSBETONI OY
Helsinki

TURUN VARTIOKESKUS OY
Turku

OY UNION-ÖLIY AB
Helsinki

YHTYNEET HARJA- JA
SIVELLINTEHTAAT OY
Turku

KADETTIKUNTA r.y:n 48. VUOSIKOKOUS

Hämeenlinnassa 22. 3. 1969

Pääsihteeri, evl A A Salin

Kadettikunta r.y:n 48. vuosikokous pidettiin Hämeenlinnassa 22. 3. 1969. Ennen vuosikokousta pidetyn valtuuskunnan kokouksen jälkeen suoritettiin kokoukseen saapunut osanottajajoukko kunniaakäynnin Ahveniston sankarihaudalle. Sankarihaudalla pidetyn yksinkertaisen ja koruttoman muistotilaisuuden aikana laski Kadettikunnan edustajisto — puheenjohtaja, kontra-amiraali J K Pirhonen, varapuheenjohtaja, everstiluutnantti U S Haahti ja Hämeenlinnan kadettiipiirin puheenjohtaja, everstiluutnantti H Virtanen — seppeleen kaatuneitten muistomerkillä.

Vuosikokouksen kaikki muut tilaisuudet pidettiin Suomenkasarmin Upseerikerhossa Hämeenlinnan kadettiipiirin toimissa vuosikokouksen isäntäpiirinä.

Avajaisjuhla

Tilaisuuteen oli saapunut varsin runsas ja arvovaltainen kutsuvierasjoukko ja Upseerikerhon juhlasali oli täynnä lähes viimeistä sijaa myöten. Tilaisuuden aloitti Kadettikunnan puheenjohtaja, kontra-amiraali J K Pirhonen selvittäen avauspuheessaan Kadettikunnan aatteellisia toimintaperiaatteita ja tehtäviä korostaen järjestön tehtävää nimenomaan maanpuolustushengen hyväksi tehdyn työn suorittajana, johon osaan sillä aatteellisena — ei taloudellisena etujärjestönä — samalta koulutus pohjalta lähteneitten henkilöiden järjestönä on hyvät mahdollisuudet.

Kenttäpiispa Y Massan pitämän rukousaktin ja HämlSK:n musiikkiesityksen jälkeen piti Hämeenlinnan maakunta-arkiston hoitaja, fil.maisteri Y Koskimies lehdessämme toisaalla julkaistun juhlaesitelmän aiheesta "Hämeenlinna sotänäyttämönä kautta aikojen".

Juhlaesitelmän jälkeen luovutti kontra-amiraali J K Pirhonen Kadettikunnan pienoislipun Hämeenlinnan kaupungille kiittäen kaupunkia siitä, että Kadettikunta oli saanut tilaisuuden pitää vuosikokouksensa juuri täällä. Kaupungin puolesta otti lipun vastaan kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja, varatuomari Timo Mäki, joka kiittäessään kaupungin saamista lipusta korosti kaupungin ja varuskunnan välisiä erinomaisia suhteita, todeten kummankin osapuolen olevan tyytyväisen toisiinsa ja tarvitsevan toisiaan.

Tämän jälkeen seurasi ilmoitus valtuuskunnan tekemästä päätöksestä, jonka mukaan ns "KULTAIS-SEEN KIRJAAN" on hyväksytty merkittäviksi ken-

raalimajuri T A Kytölän, kenttäpiispa Y Massan ja kenraalimajuri E J V Salmelan nimet.

Kadettikunnan kunniajäsen, kenraaliluutnantti evp K Savonjousi selvitti edustamansa "Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön" syntyä ja toimintamuotoja sekä jakoi säätiön palkintoina seuraavat apurahat:

a) teoksista

- mk 1.000:— maj E Närhisalolle
"Rajalta toiselle ja takaisin"
" evl M Kuosalle
"Täss' Savon joukko tappeli,
JR 30 1941—44"
" 600:— ev J Karhuselle
"Kotkia kuolinsyöksyssä"
" 500:— maj H Pohjanpäälle
"Uudenmaan Rakuunarykmentti — Uudenmaan Rakuunapataljoona 1917—1968" ja "Helsingin Ratsuväkisuojeluskunta"
" 300:— evl A Pajuselle
"Sarjatlulta"
" 100:— maj A O Väänäselle
"Partisaanit iskevät"

b) kirjoituksista

- mk 500:— maj C-B Petanderille
"Anteckningar om Kungl Österbottens Regemente 1650—1660"
" 300:— ylil J J Myyrälle
"Jääkäreistä viestipataljooniin 1915—1934"
" 150:— maj U U Seilamolle
"Viestipataljoonista Viestirykmenttiin 1934—1939"
" 150:— maj N Juustille
"Viestirykmentti Riihimäellä 4.12.1944 alkaen"

Tämän lisäksi myönnettiin maj C-B Petanderille vielä mk 600:— apuraha tutkimustöiden jatkamista varten aiheesta "Kung. Österbottens Regemente".

Vuosikokouksen avajaisjuhlasta lähetettiin sähkötervehdykset tasavallan presidentille, puolustusministerille, puolustusvoimain komentajalle, kenraaliluutnantti evp O Huhtalalle (kunniajäsen) sekä rouville H Nurmio ja M Heinrichs.

Tilaisuus päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Vuosikokous

Kontra-amiraali J K Pirhosen avattua kokouksen valittiin kokoukselle puheenjohtajiksi kontra-amiraali J K Pirhonen ja everstiluutnantti H Virtanen, sihteereiksi everstiluutnantti A A Salin ja luutnantti K Rantanen sekä pöytäkirjan tarkastajiksi (samalla

äänten laskijoiksi) luutnantit J Turunen ja H Hä-
mäläinen.

Kokouksen ensimmäisenä asiana käsiteltiin vuoden 1968 toimintakertomus, jonka täydennyksenä puheenjohtaja selvitti ns mielipidetutkimuksen nykyvaihetta, ilmoittaen tässä päästyn vihdoinkin niin pitkälle, että tutkimukseen sisältyvä tiedustelu voidaan toimeenpanna tänä keväänä. Toimintakertomus hyväksyttiin ja v 1968—69 hallitukselle myönnettiin tilintarkastajien antaman lausunnon (tilintarkastuskertomukset) perusteella tili- ja vastuuvapaus.

Tämän jälkeen käsiteltiin hallituksen esityksiä, jotka koskivat valtuuksien myöntämistä hallitukselle ottaa laina Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiöltä Kadettikunnalle

— mk 10.000:— määrään asti Kadettikoulun 50-vuotisjulkaisun kustantamista ja markkinoimista varten ja

— mk 100.000:— määrään asti uuden kadettimatrikkelin toimittamista, kustantamista ja markkinoimista varten.

Edelleen käsiteltiin hallituksen esitystä koskien vuosikokouksen päätöstä osallistua tarvittaessa enintään mk 5.000:— suuruisella osuudella Y T E:n alullepaneman, kenraaliluutnantti evp T Viljasen tutkimustyön "Upseerikoulutus Suomessa" aiheuttamiin mahdollisiin kuluihin.

Vuosikokous hyväksyi tehdyt esitykset.

Vuoden 1969 toimintasuunnitelmaa käsiteltäessä todettiin mm, että

— kadetti-piireissä kaivataan enemmän informaatiota, jonka puuttuminen on ehkä aikaansaanut epäoikeudenmukaista arvosteluakin,

— erilaisissa toimintamuodoissa ei pidä tavoitella vain erillisiä, kadetti-piirin järjestämiä tilaisuuksia, vaan pääasia on se, että eri järjestöt pyrkivät sellaiseen yhteistoimintaan, että sen tuloksena on maanpuolustuksen perusteiden ymmärtämisen leviäminen,

— piirishteereiden vaihtuessa heille järjestetty yhteinen tiedusteluterveystapaaminen helpottaa asianomaisten toimintaa ja tuo heidät aktiivisesti työhön mukaan.

Toimintasuunnitelma hyväksyttiin nämä "evästyksel" huomioonottaen ja kuuluu seuraavasti:

Kadettikunta r.y:n toimintasuunnitelma vuodeksi 1969—1970

Kadettikunta keskittyy toimintavuonnaan 1969—1970 upseerikunnan sisäisen yhteyden lujittamiseen sekä yhteiskunnallisen valvutuneisuuden lisäämiseen. Ulospäin suuntautuvassa toiminnassa tullaan keskittymään edelleen maanpuolustustahdon ja -hengen lujittamiseen koko kansan keskuudessa.

Upseerikuntaan suuntautuvassa toiminnassa

— suoritetaan organisaatiota ja toimintaa koskeva mielipidetutkimus yhteistoiminnassa Upseeriliiton kanssa,

— tuetaan vaikeuksiin joutuneita Kadettikunnan jäseniä ja heidän omaisiaan,

— kehitetään tiedotustoimintaa Kylkiraudan ja erillisten tiedotteiden kautta sekä valtuuskunnan kokousten välityksellä.

— aktivoidaan julkaisu-toimintaa kustantamalla Kadettikoulun 50-vuotisjuhla-julkaisu,

— jatketaan uuden kadettimatrikkelin toimitustyötä tavoitteena saada ko kirja julkaistuksi Kadettikunnan 50-vuotispäiväksi vuonna 1971,

— jatkeitaan kadetteihin kohdistuvaa informaatiota ja yhteistoimintaa kadettioppilaskuntien kanssa sekä kadeteille järjestettyä opintolainautoimintaa.

Ulospäin suuntautuvassa toiminnassa

— jatketaan ja edelleen kehitetään yhteistoimintaa muiden maanpuolustusasiaa ajavien ja tukevien järjestöjen ja yhdistysten kanssa sekä

— pyritään julkaisu- ym toiminnalla vaikuttamaan maanpuolustushengen kohottamiseen koko kansan keskuudessa.

Päsihteeri esitti tämän jälkeen kadeteille tarkoitettua opintolainautoiminnasta "tilanne-selvityksen", jonka mukaan

— myönnettyjen lainojen määrä oli 1.3.1969 nousut mk 46.000:— ollen siis noin puolet käytettävissä olevasta lainausmäärästä. V 1967 myönnettyjen lainojen kuoletus on samalla alkanut.

— laina on tarkoitettu todellisen tarpeen mukaan anottavaksi, ei siis "edullisesti saatavaksi vipiksi", sillä jokainen myönnetty laina osaltaan kaventaa tulevien kadettipolvien mahdollisuuksia saada aikaan vastaava laina.

— Kadettikunta on ryhtynyt toimenpiteisiin lainoitus-toiminnan aikaansaamiseksi myös toisen suuren liikepankin kanssa.

Vuoden 1969 talousarvion käsittelyn yhteydessä kontra-amiraali J K Pirhonen selvitti talousarvioon merkityn nimikkeen "Ylijäämä" tulevia käytötarkoituksia, joita ovat

— em mahdollinen osavastuu Y T E:n alullepanemasta tutkimustyöstä "Upseerikoulutus Suomessa".

— tukivelvollisuus Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiötä kohtaan,

— opintolainauksen takaustoiminnan vakuudeksi tarvittavien arvopaperien hankkiminen ja

— kadetti-piirien toiminnan mahdollinen taloudellinen tukeminen.

Talousarvio hyväksyttiin ja samalla päätettiin, että 53. kadettikurssilta ja 38. merikadettikurssilta valmistuvilta upseereilta ei peritä v 1969 ilmoittautumis- eikä jäsenmaksuja. Tehty päätös ulotettiin koskemaan myös tulevia kursseja niin, että valmistusvuonna ei uusilta upseereilta peritä em maksuja.

Jäsenmaksujen perinnän suhteen todettiin, että joukko-osastojen komentajat ja vastaavat ovat avainasemassa määrittäessä kantaa Kadettikuntaan ja he voivat ratkaisevasti vaikuttaa alaistensa jäsenten velvollisuudentuntoon omaa järjestöään kohtaan. Kadetti-piirien sihteereiltä odotetaan myös enemmän aktiivisuutta piirinsä jäsenkortiston ajan tasalla pitämiseksi, sillä vain tällä keinoin mahdollistetaan tu-

loksia tuottava jäsenmaksujen keruu ja taataan järjestön taloudenpidon vakavuus.

Vuosikokouksessa valittiin tämän jälkeen vuoden 1969—70, hallitus, valtuuskunta ja tilintarkastajat. Valituiksi tulivat:

a) hallitukseen

- puheenjohtajaksi
kontra-amiraali J K Pirhonen
- varapuheenjohtajaksi
everstiluutnantti evp U S Haahti
- jäseniksi
eversti H Haaksalo
everstiluutnantti evp O Lopmeri
everstiluutnantti A A Salin
komentajakapteeni Y Halonen
majuri P Jokinen
kapteeni A Mäkipää
kapteeni evp E Hammarén ja
luutnantti E Viinikainen

b) valtuuskuntaan

- Helsingistä
kenraaliluutnantti K Pöyhönen
eversti E Korpikoski
eversti M Uotinen
majuri evp L Reunala
majuri evp A Euramo
majuri evp U Silventoinen
- muualta Suomesta
eversti evp K-S Laakso Tampereelta
eversti O Wuorenhimo Tammisaaresta
eversti Y Pohjavirta Turusta
eversti E Koivisto Oulusta
evl E Juntunen Vaasasta
evl J Muttonen Lappeenrannasta
evl U Huuhtanen Kontiorannasta
evl O Hankala Hämeenlinnasta
evl P Kosonen Kouvolasta

c) tilintarkastajiksi

- evl evp A E Ahola
- evl evp U K Lehtonen
- evl evp P K Heino

ja heidän varamiehikseen

- evl evp K K Mäntylä
- evl evp E U Seltola

Keskusteltaessa seuraavan vuosikokouksen pitämispaikasta toivotti Joensuun kadettiipiirin edustaja, everstiluutnantti U Huuhtanen v 1970 vuosikokouksen tervetulleeksi Joensuuhun.

Vuosikokouksessa oli läsnä 95 jäsentä edustaen valtakirjoilla 1183 jäsentä, joten kokonaisuosanotto kokoukseen oli yhteensä 1278 jäsentä.

Vuosikokouksen iltajuhla

Vuosikokoustilaisuus päättyi klo 22.00 alkaneella iltajuhlalla, jonne kadettiupseereja oli kertynyt daameineen yli kuudenkymmenen. Rattoisaa yhdessäoloa juhlisti erityisesti illan juhlavieras, vastikään 80 vuotta täyttänyt, mutta mieleltään ikinuori entinen Haminan kadetti N:o 1607, metsänhoitaja Georg Raustiala puolisoineen. Metsänhoitaja Raustiala aloitti opintonsa Haminan Kadettikoulussa v 1902 13-vuotiaana, mutta joutui lopettamaan ne koko kadettikoulutuksen päättyessä Suomessa lokakuussa 1903. Hän on yksi kolmesta — Suomessa vielä elossa ole-

vasta Haminan-kadetista. Metsänhoitaja Raustiala viihdytti juhlavieraita kertomalla elämästä Haminan koulussa ja hän pyytää Kylkiraudan välityksellä lausua omasta ja vaimonsa puolesta parhaan kiitoksensa Kadettikunnalle ja sen vuosikokouksen juhla-
väelle runolla "För kadettens minnen" (Kadetin muistoksi), joka runo lausuttiin viime vuosisadan lopulla Haminassa pidetyssä Kadettikoulun juhlassa.

FÖR KADETTENS MINNE

Det gavs en tid för oss en och var,
en tid så rik uppå kära minnen
att än i grånade ålderns da'r
den gjuter eld uti duvna sinnen;
en tid, då livet togs friskt och lätt
då man var ung och var finsk kadett.

Man var så lycklig, ty man var fri
från tidens oro och vilda tävlan
och varje sorg flög så snabb förbi,
och hjärtats varmaste, skönaste ävlan
var tron på allt, som var sant och rätt,
då man var ung och var finsk kadett.

Man skötte boken på bästa vis,
men sällan vek dock från läppen löjet,
manstädse färdig var till kurtis,
man ville skatta jämväl åt nöjet
och hava roligt på bästa sätt
då man var ung och var finsk kadett.

Och högt man ställde sitt levnadsmål:
vem drömde icke om marsalksstaven.
Att som Schwerin uti "Fänrik Stål"
av ära höljd bäddas ned i graven.
Att skära lagrar, det var så lätt,
då man var ung och finsk kadett.

Man tälde icke att lycklas med,
då svälde barmen och blodet jäste,
man varit att taga ned
ja, — solen själv ifrån himlens fäste.
Att kuva världen var inte slätt,
då man var ung och finsk kadett.

Nu är den flydd, denne gyllne tid,
och illusionerna hava ramlat,
och nu vi stå mitt i livets strid,
men tröst i minnen vi hava samlat.
Vi äga alla gemensamt ett:
att ung man varit och finsk kadett.

För våra drömmar och för det hopp
vi fordom närde i våra sinnen,
om sol ock ej över dem gått opp —
för våra fröjder, för våra minnen
en skål vi tömma på samma sätt,
som då man var och finsk kadett.

VARSOVANLIITON ESIKUNTA-HARJOITUS

Maaliskuun lopulla alkoi Varsovan liiton esikunta- ja viestiharjoitus, johon osallistuu neuvostoliittolaisia, tshekkiläisiä, puolalaisia ja itä-saksalaisia esikuntia ja viestijoukkoja sekä muita puolalaisia joukkoja. Tämän "Vesna 69" (Kevät 69) harjoituksen johtajana on Puolan asevoimien esikuntapäällikkö ja puolustusministerin sijainen, kenraali B Chocha. Harjoituksen tarkoituksena on kokeilla esikuntien ja joukkojen yhteistoimintaa nykyaikaisen sodan olosuhteissa sekä vahvistaa yhteistoimintaa Varsovan liiton puitteissa. Tämä on Tshekkoslovakian kriisin jälkeen ensimmäinen kerta kun tshekkiläisiä joukkoja osallistuu Varsovan liiton harjoituksiin.

Allgemeine Schweizerische
Militärzeitschrift 5/1969

TURVALLISTA LENTÄMISTÄ

Ruotsin ilmavoimilla on yli 800 taistelukonetta, joista yli puolet on SAAB 35 "Draken" kalustoa.

Viime vuonna sattui ainoastaan yksitoista vaikeata lentovauriota, joista oli seurauksena koneen tuhoutuminen. Ruotsin ilmavoimat ovat täten päässeet alhaisimpaan onnettomuuslukuun koko olemassaolonsa aikana. Yhteensä 122 500 lentotunnin aikana oli yksityinen ohjaaja keskimäärin 150 tuntia ilmassa. Niiden ilmavoimien joukossa, jotka julkaisevat onnettomuustilastoja, olivat Ruotsin ilmavoimat, vaikka ne ovat maailman suurimpia, eräs lentoturvallisuudeltaan parhaita.

Truppendienst 2/1969

NESTEMÄINEN MAAMIINA

Amerikkalaiset ovat kehittäneet uuden miinatyyppin, johon käytetään nestemäisessä muodossa ole-

vaa "Astrolit" räjähdysainetta. Se yksinkertaisesti kaadetaan maahan, jossa se säilyy useita päiviä sytytyskelpoisena muuttuen sen jälkeen tehottomaksi. Räjähdyttämisen voi tapahtua normaalilla painosytytimellä. Tavallisilla miinanetsintälaitteilla ei tällaista miinaa voida todeta.

Allgemeine Schweizerische
Militärzeitschrift 3/1969

TALVISOTAHARJOITUS ALASKASSA

Tammikuun alkupuoliskolla pidettiin Alaskassa "Acid Test" (tulikoe) niminen sotaharjoitus. Harjoitukseen osallistui noin 6000 miestä. 260 km²:n suuruinen harjoitusalue on Alaskan kylmimpiä seutuja. Harjoituksen päämääränä oli kokeilla talvisodankäynnin uusia taitelumenetelmiä ja huoltoa aina -50° C kylmyydessä. Harjoituksessa suoritettiin mm kahden laskuvarjokomppanian hyppy. Lisäksi kuusitoista laskuvarjojääkäriä suoritettiin pulverilumessa ja -35° C pakkasessa tapahtuneen 16 km:n hiihtomarssin jälkeen yöllisen ylläkönnä kohteeseensa. Osasto kuljetti varusteensa ahkioissa.

Harjoitusta johtanut prikaatin kenraali, joka on palvellut erikoisjoukoissa Vietnamin, uskoi, että helikopterit tarjoavat parhaan mahdollisuuden arktisten maasto-olosuhteiden voittamiseen.

Harjoitukseen osallistuneiden jalkaväkimiesten kantamus oli vaateus ja ase ml 45 kg.

Huolto osoittautui erityisen vaikeaksi. Ensimmäiselle tilalle asetettiin ajoneuvojen polttoaine ja pienet kannettavat "Ynkon"-uunit. Toisella tilalla oli muona. Jokainen mies sai päivässä 5000 kaloria. Hiihtäjät tarvitsivat lisäksi päivittäin 3-5 litraa juomavettä. Vasta kolmannella sijalla tuli a-tarviketäydennys.

Harjoituksen johtaja katsoo, että hänen miehensä pystyvät taistele-

maan myös tässä ilmastossa, koska luonto, joka on Alaskassa ihmisen pahin vihollinen, ei ollut pystynyt estämään liikettä.

Vain kahdeksan harjoitukseen osallistunutta piti evakuoida sairaalaan ja 46:lla muulla oli lieviä paleltumia. Kuusi sotilasta menetti henkensä onnettomuuksissa, joihin pakkasella ei ollut osuutta.

Sadassa tapauksessa jäättyi kuorma-auto, panssarivaunu tai panssaroitu ajoneuvo, mutta ne saatiin käyntiin teltassa tapahtuneen sulatuksen jälkeen.

Truppendienst 2/1969

LÄNSI-SAKSAN MERIVOIMIA MODERNISOIDAAN

Länsi-Saksan merivoimat ovat päättäneet ottaa käyttöön yhtenäisen ohjusjärjestelmän, joka soveltuu hävittäjiin (Lütjens-lk), fregatteihin (malli 70) ja moottoritorpedoveneisiin (malli 143). Kyseessä on kiinteää polttoainetta käyttävä Ohjus I A (Tartar), joka hävittäjissä ja fregateissa soveltuu sekä it-että merimaaliohjukseksi ja veneluokan aluksista merimaaliohjukseksi.

Modernisoimisohjelman yhteydessä tulevat merivoimat saamaan vuoteen 1975 mennessä uusia asejärjestelmiä, jotka ovat jo kokeiltavina. Niihin kuuluu mm uusi torpedo ja uusi sukellusveneentorjuntatorpedo sekä 76 mm:n kanuuna. Viimeksimainittu on Italiassa kehitetty tutkaohjattu ja suuren tulivoimisuuden omaava asejärjestelmä. Uusiin malli 143 moottoritorpedoveneisiin tulee kaksi Tartar-ohjusta, kaksi torpedoputkea ja kaksi 76 mm:n kanuunaa. Näiden lähiaikoina tilattavien alusten uppouma on noin 350 tonnia.

Länsi-Saksan merivoimilla oli tammikuussa 1969 181 sota- ja 96 apualusta sekä 210 meri-ilmavoimien taistelukoulutus- ja yhteyskonetta.

Wehrkunde 3/1969

Kadettikurssien kuulumisia

Kadettikunta sai uusia jäseniä

Maaliskuun 29. päivänä Tasavallan presidentti nimitti 138 uutta upseeria puolustuslaitoksen ja rajavartiolaitoksen upseerin virkoihin sekä ylensi heidät luutnanteiksi. Päättäneiltä 53. kadettikurssilta ja 38. merikadettikurssilta valmistui 106 maavoimien, 9 ilmavoimien ja 23 merivoimien upseeria.

Päivän juhlallisuudet alkoivat klo 09.40 seppeleenlaskulla Hietaniemen sankarihaudalle. Sepeleen laski 53. kadettikurssin kadettivääpeli Antero Mäkelä.

Kello 10.40 lähti juhlapukuisten kadettien ryhdikäs marssiosasto kohti presidentin linnaa. Kadetit marsisivat reittiä Mannerheimintie—Aleksanterinkatu—Mariankatu presidentin linnaan Kadettikoulun III vuosikurssin johtajan majuri Pekka Mustosen johdolla. Nimitystilaisuus linnan valtiosalissa alkoi klo 11.30, jolloin Kadettikoulun johtaja eversti Magnus Haaksalo ilmoitti ylennettävät tasavallan presidentille muiden sotakoulujen johtajien, eversti Eelis Lähteen Ilmasotakoulusta ja kommodori Olavi Haikalan Merisotakoulusta, seistessä koulunsa kadettirivistön edessä. Tasavallan presidentti nimitti kadetit upseerin virkoihin ja ylensi heidät luutnanteiksi. Tämän jälkeen uudet upseerit vannovivat virkavalan, jonka otti vastaan sotatuomari Yrjö Peltopihko. Presidentin, valtiovarainministeri Eino Raunion ja puolustusvoimain komentajan jalkaväenkenraali Yrjö Keinosen onniteltua vastanimitettyjä upseereita ja tervehdittyä kutsuvieraita ja koulujen upseereita, piti jvkenraali Yrjö Keinonen puheen nimitetyille.

Nimitystilaisuuden jälkeen jatkuivat juhlallisuudet Kadettikoululla ja Merisotakoululla todistustenjakotilaisuutena.

Kadettikoulun juhlasalissa alkoi tilaisuus Kadettikuoron ja varuskuntasoihtokunnan yhteisesityksellä.

Puhuttuaan vastavalmistuneille upseereille koulun johtaja eversti Magnus Haaksalo jakoi todistukset. Ensimmäisenä sai todistuksensa koulun priimus, kadettivääpeli Antero Mäkelä. Todistusten jaon yhteydessä eversti Ossian Wuorenheimo ja evl evp U Haahti luovuttivat Kadettikunnan rintamerkin jokaiselle valmistuvalla upseerille.

Tämän jälkeen Ilmasotakoulun johtaja eversti Eelis Lähde jakoi todistukset Ilmasotakoulusta valmistuneille.

Tilaisuudessa luovutettiin kunniamiekka kadettivääpeli Antero Mäkelälle ja Ilmasotakoulun perinnekadettiylikersantti Kauko Miettiselle.

Todistustenjakotilaisuudessa Merisotakoulussa olivat läsnä merivoimien komentaja kontra-amiraali Jouko Pirhonen sekä mervoimien joukko-osastojen komentajat.

Merisotakoulun johtaja kommodori Olavi Haikala puhui vastavalmistuneille meriupseereille ja jakoi heille todistukset. Kurssinsa priimukseksi sai kadettialikersantti Antero Nykänen todistuksensa ensimmäisenä. Merisotakoulun kunniamiekan sai tänä vuonna kadettipursimies Juhani Kaskeala.

Tilaisuus päättyi kontra-amiraali Jouko Pirhosen puheeseen valmistuneille meriupseereille.

Sekä Kadettikoulusta että Merisotakoulusta valmistuneet upseerit viettivät yhteisen illan juhlatanssiaisten merkeissä Merihotellissa.

53. kadettikurssin matrikkeli

5255	Ahlgren, Sakari Heimo Jalmari	Tammela	4.	2.	44
5256	Ahola, Keijo Sakari	Vehkalahti	21.	3.	44
5257	Alén, Kari-Jussi Yrjänä	Korpilahti	3.	7.	44
5258	Arjamaa, Markku Juhani	Rauma	3.	9.	46
5259	Asplund, Karl Ingmar Torbjörn	Uusikaarlepyy	7.	5.	44
5260	Dahl, Olli Jaakko Juhani	Mänttä	16.	11.	45
5261	Elsilä, Jorma Kullervo	Oulu	25.	2.	43

5262	Erälä, Lauri Matti Tapani	Lahti	2.	8.	43
5263	Hahtela, Martti Juhani	Joensuu	15.	11.	45
5264	Hakala, Heimo Kalevi	Tampere	24.	11.	41
5265	Hakala, Veikko Ilmari	Juupajoki	22.	11.	43
5266	Hakkarainen, Osmo Kyösti Kalevi	Tohmajärvi	1.	9.	45
5267	Halonen, Reijo Kalevi	Kuopio	3.	7.	45
5268	Hamunen, Martti Juhani	Juuka	22.	3.	43
5269	Hannukkala, Pekka Väinö Kustaa	Hämeenlinna	23.	9.	45
5270	Harju, Matti Kalervo	Jämsänkoski	18.	1.	45
5271	Hartikainen, Pertti Sakari	Joensuu	6.	1.	45
5272	Harviainen, Reijo Veli Juhani	Kuopio	8.	4.	46
5274	Hiltula, Heikki Antti	Rovaniemi	4.	8.	44
5275	Himanen, Ilkka Juhani	Turku	26.	8.	43
5276	Hirvonen, Juha Heikki Antero	Heinävesi	26.	3.	46
5277	Holma, Juha Heikki	Helsinki	24.	12.	45
5278	Huhtala, Jouko Antero	Mouhijärvi	29.	9.	45
5280	Hämäläinen, Pekka Juhani	Tampere	22.	9.	44
5281	Iittiläinen, Eero Olavi	Ylistaro	20.	10.	44
5282	Inkilä, Asko Pertti Kalervo	Hämeenlinna	27.	7.	45
5283	Janatuinen, Esko	Jyväskylän mlk	1.	8.	45
5284	Jokinen, Kaarlo Kalevi	Hämeenlinna	14.	10.	44
5285	Jolula, Paavo Antero	Sortavala	13.	7.	43
5286	Junell, Kai Gustav Ensio	Helsinki	12.	2.	45
5287	Jäppilä, Olavi Ensio	Porvoo	30.	11.	45
5288	Järvi, Markku Yrjö Alfons	Virolahti	4.	7.	45
5289	Kaipia, Seppo Veikko Tapio	Lappee	19.	9.	43
5291	Kallioniemi, Timo Juhani	Tampere	23.	2.	43
5292	Kanerva, Kalevi Valdemar	Helsinki	28.	10.	46
5293	Kauppi, Jaakko Viljo	Laitila	26.	12.	44
5294	Keskinen, Kari Oskari	Helsinki	30.	4.	45
5295	Kiilapuro, Seppo Tapio	Kymi	10.	2.	44
5296	Kiiskinen, Osmo Raimo	Kannus	3.	10.	45
5298	Kisimäki, Jouko Uolevi	Jämijärvi	15.	2.	45
5299	Kopra, Timo Pekka Tapani	Kemijärvi	25.	12.	43
5300	Korpela, Kari Jussi Sakari	Ylistaro	14.	1.	45
5301	Korppinen, Osmo Tapio	Mikkeli	3.	8.	46
5302	Koskela, Jaakko Kustaa	Seinäjoki	4.	9.	45
5303	Koskela, Raimo Juhani	Nurmo	25.	7.	46
5304	Koskivirta, Kalle Kimmo Tapio	Enonkoski	13.	8.	44
5305	Kouri, Pekka Lauri Antero	Raahе	21.	9.	45
5306	Krannila, Matti Olavi	Helsinki	14.	1.	46
5307	Kukkola, Jorma Kalevi	Helsinki	2.	8.	43
5308	Kulmakko, Väinö Erkki Sakari	Tornio	12.	9.	45
5309	Kylä-Harakka, Ilkka Eemeli	Loimaa	21.	1.	46
5312	Lahdenperä, Jouko Ilkka Juhani	Alatornio	8.	1.	44
5313	Lahtinen, Jussi Valentin	Kruunupyy	21.	7.	45
5315	Latikka, Matti Erkki Juhani	Kankaanpää	30.	5.	45
5317	Lehti, Jorma Kalevi	Turku	8.	8.	45
5318	Lehtiniemi, Pekka Juhani	Lappajärvi	8.	9.	43
5319	Lehtonen, Esko Pentti Juhani	Porvoo	25.	6.	45
5320	Lehtonen, Pentti Uolevi	Jääski	13.	1.	44
5323	Leinonen, Risto Kalevi	Paltamo	14.	8.	45
5323	Lepola, Mauri Engelbert	Tammela	9.	7.	46
5324	Lipponen, Urpo Henriikki	Laitila	20.	11.	44
5325	Liukkonen, Seppo Tapani	Ristiina	7.	8.	44
5326	Liusvaara, Aarno Juhani	Kuhmoinen	18.	7.	44
5327	Loikkanen, Pekka Juhani	Helsinki	1.	5.	45
5328	Lonka, Pertti Eero Kalervo	Sippola	14.	1.	43
5330	Marttinen, Yrjö Sakari	Hämeenlinna	8.	9.	45
5331	Matikainen, Harri Alpo	Parikkala	7.	8.	45
5332	Miettinen, Kauko Olavi	Vehmersalmi	11.	9.	44
5334	Mustonen, Kari Kalervo	Leivonmäki	29.	9.	44
5335	Muukka, Keijo Tapio	Lemi	25.	12.	45
5336	Myllynen, Hannu Kalervo	Lauritsala	23.	8.	45
5337	Mäkelä, Ahti Antero	Oulu	2.	5.	45
5338	Mäkinen, Mikko Tauno Juhani	Padasjoki	6.	5.	44
5339	Mälkki, Jouko Tapio	Kuopio	26.	7.	46
5340	Nummenranta, Heikki Olavi	Helsinki	22.	9.	42
5341	Pajulahti, Simo Antero	Padasjoki	16.	11.	45
5342	Pajuniemi, Esko Johannes	Ylitornio	26.	8.	42
5344	Palosaari, Paavo Ilmari	Kuusamo	13.	4.	45
5345	Paukkunen, Olli Johannes	Vehkalahti	28.	1.	43
5346	Peltonen, Kauko Armas	Jyväskylä	8.	3.	45

5347	Piira, Reijo Veikko Olavi	Mäntyharju	28.	7.	46
5348	Pynnönen, Aarne Olavi	Kangasniemi	11.	3.	46
5349	Pöllänen, Jukka Einari	Nurmes	18.	10.	43
5350	Ranta, Raimo Uolevi	Äänekoski	5.	7.	43
5352	Rantasaari, Juha Antti	Mikkeli	5.	3.	41
5353	Rastas, Raimo Tapio	Savonlinna	18.	4.	44
5354	Reiman, Kalevi Gunnar	Tampere	1.	8.	44
5355	Runtti, Reijo Juhani	Ylikiiminki	8.	2.	45
5356	Ruonansuu, Lauri Erkki	Kemi	27.	2.	46
5358	Saharinen, Teuvo Kalervo	Konginkangas	18.	7.	45
5359	Salmenpohja, Harras Juhani	Tampere	12.	3.	43
5360	Salminen, Hannu Juhani	Helsinki	28.	2.	46
5361	Schroderus, Kalle Juhani	Sodankylä	17.	1.	46
5362	Seppä, Markku Allan	Kotka	22.	8.	43
5363	Seppä, Mauri Juhani	Kotka	22.	8.	43
5364	Seppälä, Seppo Ilmari	Mikkeli	22.	11.	45
5366	Silvennoinen, Heikki Martti Antero	Sortavala	19.	7.	43
5367	Sipi, Vilho Kalervo	Kauvatsa	24.	6.	46
5369	Summanen, Reijo Erkki	Oulu	2.	10.	45
5370	Suomalainen, Paavo Aaro Juhani	Kotka	9.	6.	43
5371	Suutarinen, Jukka-Pekka Ilmari	Kotka	10.	6.	46
5373	Teroheimo, Kari Juhani	Joroinen	28.	3.	46
5374	Toiskallio, Jarmo Maunu Olavi	Helsinki	12.	6.	45
5375	Tolvanen, Veli Heikki	Jyväskylä	25.	11.	45
5376	Tuomainen, Martti Seppo Juhani	Helsinki	9.	9.	45
5377	Uusitalo, Risto Johannes	Pello	10.	2.	42
5378	Vaahtolampi, Esko Pentti	Juuka	14.	8.	45
5380	Vainikka, Timo Juhani	Lappee	13.	8.	45
5381	Vainio, Kari Olavi	Konginkangas	20.	5.	44
5382	Vehmas, Seppo Tapio	Tammisaari	15.	5.	43
5383	Vennala, Antti Olavi	Helsinki	16.	10.	45
5384	Vertanen, Seppo Vilhelm	Evijärvi	11.	8.	45
5385	Vilkuna, Harri Antero	Kotka	3.	6.	42
5387	Vuori, Pentti Olavi	Turku	11.	7.	46
5114	Ylönen, Toivo Ensio	Saari	24.	5.	42

38. merikadettikurssin matrikkeli

745	Bäckman, Timo Carl Rafael	Vammala	12.	1.	44
746	Hänninen, Jarmo Olavi	Helsinki	6.	9.	42
747	Kaari, Jarkko Heikki	Turku	25.	2.	46
748	Kaskeala, Pauli Juhani	Kuopio	26.	7.	46
749	Laine, Erkki Jorma Juhani	Kurikka	4.	2.	45
750	Lehmus, Ilkka Antero	Helsinki	31.	10.	45
751	Malkamäki, Heikki Matti	Kauhajoki	17.	1.	45
752	Miikkola, Mikael Ilmari	Suojärvi	14.	5.	44
753	Mäntynen, Juhani Sulo Aleksii	Hyvinkää	11.	9.	45
754	Nieminen, Pekka Antero	Oulu	21.	11.	44
755	Nykanen, Niilo Antero	Lahti	25.	10.	45

38. merikadettikurssi

756	Platan, Erkki Antero	Savonlinna	13.	10.	45
757	Ropponen, Matti Juhani	Helsinki	20.	1.	46
758	Rönnemaa, Rolf Mika Tapio	Vihti	18.	6.	44
759	Saastamoinen, Juhani Evert Tapio	Helsinki	25.	4.	43
760	Saviranta, Heikki Aslak	Oulu	15.	4.	44
761	Siivonen, Panu Toivo Antero	Turku	4.	6.	44
762	Tiainen, Risto Juhani	Turku	28.	10.	45
763	Tilus, Pertti Antero	Himanka	19.	3.	45
764	Tirronen, Matti Juhani	Helsinki	9.	12.	46
765	Vainio, Arto Kalevi	Ypäjä	9.	6.	46
766	Visamo, Ilkka Jarmo	Kannus	22.	9.	45
767	Österlund, Bo Ragnar	Helsinki	20.	7.	46

10., 16. ja 21. kadettikurssin yhteinen vuosijuhla 16. 5. 1969

16. 5. 1969 vietettiin Helsingissä 10., 16. ja 21. kadettikurssin yhteistä vuosijuhlaa kurssien valmistumisen 40-, 35- ja 30-vuotispäivien kunniaksi.

Kukin kurssi oli laatinut ja käskyttänyt oman päiväohjelmansa juhlapäivää varten. Yhteisiä tilaisuuksia olivat perinteellinen käynti sankarihaudoilla ja iltajuhla daameineen Kalastajatorpalla.

Sankarihaudoille kokoonnuttiin klo 14.00 ja kurssien edustajat maj evp P M Riikilä, kenrm T A Kytölä ja maj evp V G Jaarva laskivat seppeleen Hietaniemen Sankariristille ja evl evp Y E Saarelainen, evl evp A H Virkkunen ja kenrl M S Hannila Suomen Marsalkka Mannerheimin haudalle, minkä lisäksi 21. kurssi kunnioitti vielä poismenneen kadettiväapelinsä muistoa kokoontumalla hänen hautakumpunsa äärelle.

Muistorikkaan päivän päätteeksi oli Kalastajatorpalle kokoontunut runsaslukuinen juhlaväki, joka maj evp P M Riikilän tervehdyssanojen ja yhdessä nautitun cocktailin jälkeen vetäytyi kukin omiensa luo illallista nauttimaan. Puheet kurseille ja ennenkaikkea kurssien daameille oli näin ollen pakko pitää kurseittain.

Paistiin päästyä viritti 10. kurssi perinteellisen "Juhan-Villen", jonka ikäänkuin arvosteluksi viereisessä salissa aterioinut 21. kurssi "nuorekkaaseen" tapaansa totesi "tuollaisia mekin olemme 10 vuoden kuluttua". Huolimatta kommenttiin mahdollisesti sisällytetystä epäluulosta joittenkin kykyä ja kuntoa kohtaan päätettiin juhlatilaisuus yhteisen ja yhtäläisen karkelon merkeissä.

10. kadettikurssi 40-vuotias

Kun nuori upseeri uudessa kostyymissään ja lakki melkoisesti kallellaan asteli alas Munkkiniemen "Korpuksen" rappusia 16.5.1929, hän ei ollut köyhä eikä kipeä. Koko maailma oli jalkain alla ja aika seisahduttui. Toveripiiri hajaantui tällöin, mutta se ei surettanut. Edessä oli elämä ja vapaus.

Vasta vuosikymmenen kuluttua tunsivat entiset kadetit tarvetta tavata. Kurssin onneksi joukossa oli intomielinen toveri, Antero Hurme, joka puhalsi pasuunaan. Hänen alkuunpanemanaan perustettiin Kurssi X:n toverikunta ja toiminta sai nopeasti kiinteät muotonsa. Antin varhainen poismeno oli menetys, mutta hänen viitoittamaansa tietä jatkettiin. Viisivuotiskausiksi valittu yhteyselin onkin jatkuvasti pitänyt aatteen lippua korkealla ja kokoontumiset "kevät- ja syystempauksiin" ovat muodostuneet vakioiksi. Myös kurssin oma tiedotuslehti on säännöllisesti ilmestynyt kevät- ja syysnumeroina. 40-vuotispäivän juhlallisuuudet pääkaupungissa keräsivät kokoon sankat joukot ja menot noudattelivat jo koettua linjaa:

- Juhlakokous, jonka alussa todettiin, paljonko on muuttunut "Vanha parta".
- Käynti sankarihaudoilla yhdessä 16. ja 21. kurssien kanssa.
- Perinteelliset "Kaaderikahvit" Gladys ja Paavo Riikilän avarassa kodissa. Täältä on kuvamme. Edessä (vas) istuvat rouvat Reponen, Hurme, Saukkonen, Hirva, Lapinleimu, Anthoni, Katas ja Personius. He olivat mukana jo 40 vuotta sitten ja saivat nyt ansioistaan kadetin uskollisena sivustadjutanttina nimityksen ja ylennyksen korkeaan arvoon Kunniatriidu/Kadettikurssi X Constantem decorat honor.

— Illaksi siirryttiin sitten juhlatamaineissa kurssien 16. ja 21. kanssa muistoista rikkaalle Torpalle. Runsa läsnäolo todisti jälleen, että vuosikymmeniä sitten solmittu rehti kadettitoveruus uhmaa aikaa. Iloksemme totesimme myös, että se kestävää nuorekkuutta symbolisoiva vaaleanpunainen kukka, jonka joskus upseeriuramme aamunkoitossa ripustimme takkimme rintamukseen, ei osoita edes oireitakaan lakastumisesta.

Tervehdimme näin myös kaikkia niitä tovereitamme (myös rouvia), jotka eivät saattaneet tulla mukaan.

Osa 16. Kadettikurssia

16. kadettikurssi 35-vuotias

Kurssi kokoontui 16.5.1969 35-vuotisjuhlan merkeissä klo 14.00 sankarihaudoille Hietaniemeen, jossa oli yhteinen seppeleenlaskutilaisuus 10. ja 21. kurssien kanssa. Juhlailallisille — samojen kurssien kera — oli saapunut kaikkiaan 18 kaaderiveljeä, joista yhdeksällä oli aviosipat mukanaan. Ilta sujui rattoisasti vanhoja muistellen. Arto Virkkunen piti puheen kurssillemme lausuen mm vakavia sanoja nykyisestä aatteellisuudesta, ja Erkki Puolakka vastaavasti herttaisia sanoja daameillemme. Illallisen päätteeksi kuultiin Murenin Jullen tuttua ääntä hänen laukaessaan "Laps' Suomen ällös vaihda pois sun maatas ihanaa...".

Poissaolevia 36 kaaderiveljeä kaivattiin kovasti ja sovittiin uudelleen kokoontumisesta viimeistään 5 vuoden kuluttua. Kurssimme lähettääkin tässä yhteydessä tervehdyksen "pinnareille" ja vannottaa heitä kaikkia olemaan paikalla 40-vuotisjuhlissa.

Tämä päätös vahvistettiin vielä voimallisesti seuraavan päivän yhteisellä sillilounaalla Royalissa.

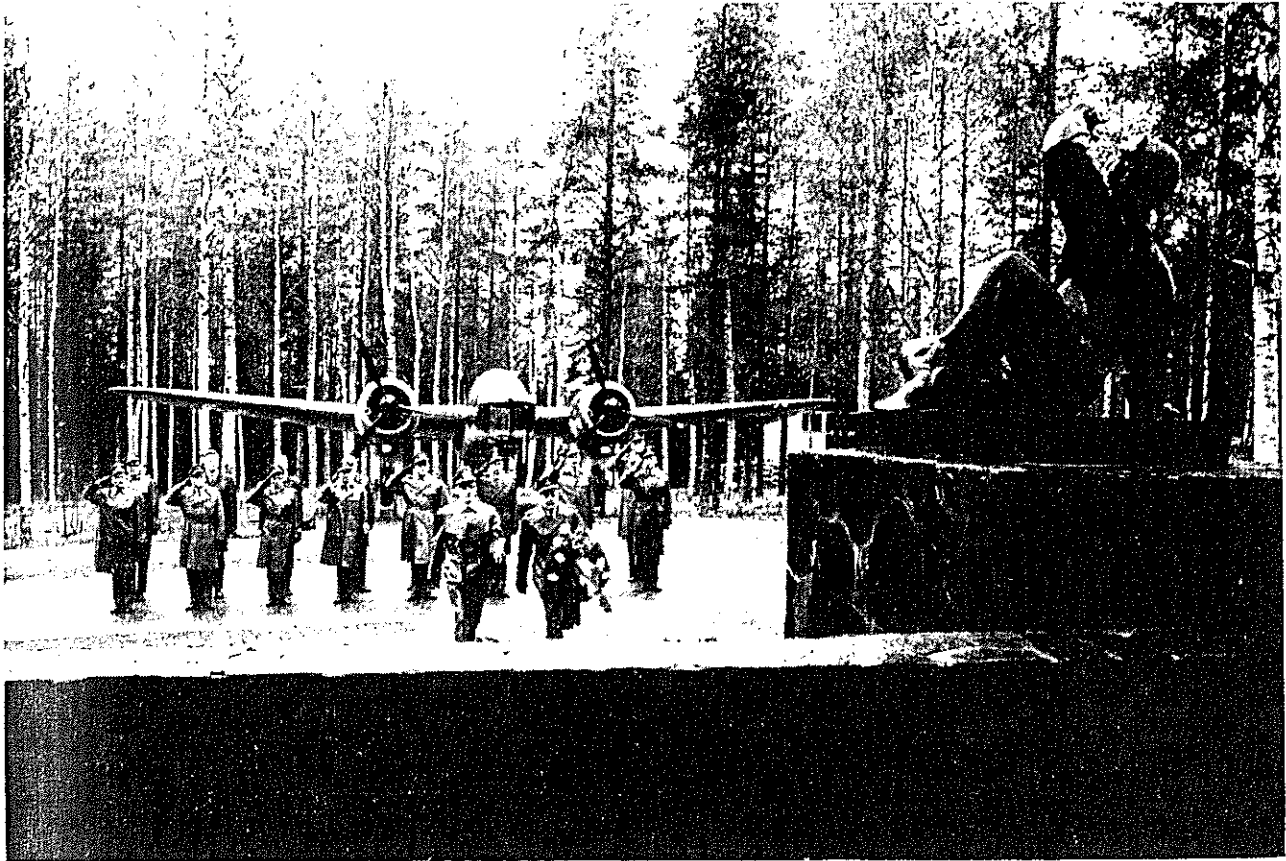
21. kadettikurssi 30-vuotias

16. 5. 1969 oli kulunut 30 vuotta siitä, kun 21. kurssin "kaaderit marssivat presidentin linnaan ja koulusta pois". Tapausta juhlistamaan oli kertynyt lähes 30-päinen veljesjoukko, joka aloitti päivän ohjelman tutustumalla "uuteen kouluun" ja sen elämään Santahaminassa.

Nykympolven kadettien kanssa nautitun lounaan jälkeen siirryttiin yhteistilaisuuteen Hietaniemen sankarihaudoille ja sen päälle kurssikokoukseen "vanhalle koululle" Munkkiniemeen.

Iltajuhlaan mennessä suoritettiin "paikan vaihto" niin että Kalastajatorpalle kertyi juhlaväkeä jo kymmentä enemmän. Ev evp B Kontiopää piti puheen naisille ja kaikki pitivät hauskaa.

Paikalla olleet lähettivät parhaat terveisensä tilaisuudesta poissa olleille toivoen runsasta osanottoa jälleen 5 vuoden kuluttua.

38. kadettikurssi 15-vuotias

38. kadettikurssi vietti kurssinsa päättymisen 15. merkkipäivää Luonetjärvellä, jossa järjestelyistä vastasivat kurssin paikalliset edustajat. 23 kutsua noudattaneen kadettitoverin kokoontuessa Ilmavoimien Viestikoulun sotilaskotiin saatiin heti ensi tapaamisesta alkaen todeta, että kurssin keskeinen kadettitoveruus on aikaan ja paikkaan sitoutumatonta. Se mikä yhdessä oli kerran koettu Santahaminassa, kyettiin vaivatta 15 ajast'ajan jälkeen palauttamaan mieliin Luonetjärvellä. Runsaan vuorokauden yhdessä-oloon oli sisällytetty seppeleenlasku lentäjien sankarimuistomerkillä, tutustuminen Valmetin tehtaisiin, yhteinen illallinen varuskunnan upseerikerhossa sekä tutustuminen paikallisen varuskunnan joukkoihin ja laitoksiin. Ehdittiinpä väiällä vielä leikkimielisen "herrasmieskilpailun" merkeissä yhteiselle kilpailupöydällekin. Erinomaisesta järjestelystä vielä kerran kaikkien mukanaolleet kiitos paikallisille isännillemme.

Tehdyn päätöksen mukaan kokoonnumme seuraavan kerran viiden vuoden kuluttua viettämään kurssimme 20-vuotisjuhlaa.

		14. KURSSI	
ev	Uusisaari, Alpi Eero Antero	myönnetty ero	19. 6. 1969
		18. KURSSI	
kapt	Lehtosuo, Jaakko Jorma	ylennetty majuriksi reservissä	4. 6. 1969
		19. KURSSI	
ev	Roininen, Arvo Ensio	myönnetty ero	3. 6. 1969
		20. KURSSI	
evl	Juntunen, Esko Akseli	ylennetty everstiksi	4. 6. 1969
		21. KURSSI	
kapt maj	Martonen, Veli Heikki Syvänen, Sulo Benjamin (Pentti)	ylennetty majuriksi reservissä myönnetty ero	4. 6. 1969 5. 7. 1969
		22. KURSSI	
evl evl	Muttonen, Jouko Pamppunen, Lauri Viktor	ylennetty everstiksi ylennetty everstiksi	4. 6. 1969 4. 6. 1969
		23. KURSSI	
kapt evl maj maj	Hämäläinen, Lauri Liimatta, Antti Armas Roselius, Oskar Savanti, Alpo Ilmari	ylennetty majuriksi reservissä myönnetty ero myönnetty ero ylennetty everstiluutnantiksi	4. 6. 1969 5. 7. 1969 4. 8. 1969 9. 5. 1969
		24. KURSSI	
kapt evl maj evl	Kangas, Lauri Usko Unto Kolehmainen, Jouko Jukka Olavi Varanka, Reino Eskil Ensio Wisakanto, Rebo Johannes	ylennetty majuriksi reservissä myönnetty ero ylennetty everstiluutnantiksi myönnetty ero	4. 6. 1969 6. 7. 1969 4. 6. 1969 8. 4. 1969
		25. KURSSI	
kapt maj	Nousiainen, Martti Tapio Saari, Aarno Vilhelm	ylennetty majuriksi reservissä myönnetty ero	4. 6. 1969 5. 4. 1969
		26. KURSSI	
ev evl jvkent maj	Hämäläinen, Paavo Juhani Jaakkola, Heikki Eero Kleinonen, Yrjö Ilmari Varjoranta, Mauri Ilmari	myönnetty ero myönnetty ero myönnetty ero myönnetty ero	3. 9. 1969 8. 7. 1969 1. 5. 1969 10. 7. 1969
		15. Me-KURSSI	
komkapt	Innamaa, Pentti Sakari	myönnetty ero	4. 6. 1969
		27. KURSSI	
kapt	Aho, Aimo Kaarlo	ylennetty majuriksi reservissä	4. 6. 1969
		28. KURSSI	
kapt maj maj	Haantila, Veikko Uolevi Nieminen, Teppo Juha Näsänen, Mauri	ylennetty majuriksi reservissä myönnetty ero ylennetty everstiluutnantiksi	4. 6. 1969 8. 4. 1969 9. 5. 1969
		29. KURSSI	
maj evl maj	Ahonen, Raimo Ahti Lukkarinen, Vilho Palmen, Niilo Torsti	ylennetty everstiluutnantiksi ylennetty everstiksi ylennetty everstiluutnantiksi	16. 5. 1969 21. 3. 1969 4. 6. 1969

38. KURSSI

kapt	Heininen, Hannu Rafael	ylennetty majuriksi	21. 3. 1969
kapt	Vakkeila, Veikko	ylennetty majuriksi	21. 3. 1969

39. KURSSI

maj	Korhonen, Kari Veikko	ylennetty everstiluutnantiksi	21. 3. 1969
maj	Moilanen, Jaakko Antti	ylennetty everstiluutnantiksi	21. 3. 1969

40. KURSSI

kapt	Lakka, Kalevi	ylennetty majuriksi	21. 3. 1969
------	---------------	---------------------	-------------

41. KURSSI

kapt	Elio, Keijo Olavi	ylennetty majuriksi	21. 3. 1969
kapt	Salonen, Markku Armas	ylennetty majuriksi	21. 3. 1969
kapt	Tuominen, Tuomo Tapani	ylennetty majuriksi	21. 3. 1969

27. Me-KURSSI

kaptil	Suhonen, Unto Toivo Valdemar	ylennetty komentajakapteeniksi	21. 3. 1969
kaptil	Vuorinen, Leo Pertti Kullervo	ylennetty komentajakapteeniksi	21. 3. 1969
kaptil	Muuri, Eero Ilmari Gustav	ylennetty komentajakapteeniksi	21. 3. 1969

47. KURSSI

ylil	Härkönen, Osmo Leo Kullervo	ylennetty kapteeniksi	9. 5. 1969
ylil	Arponen, Aarno Tauno Juhani	ylennetty kapteeniksi	9. 5. 1969

Miesten
muodin
merkki

Turo
tyylin
tekee

OY COLY AB

Meritullink. 1 B
Helsinki 17
puh. 11 727

Korkealaatuista hiili-, kalkkio- ja kerta-
käyttöistä paperia, värinauhoja sekä eri-
laatuista paperirullia

Vanhin tehdas maassamme

Oy LÄNSI-SAVO

KIRJAPAINO — OFFSETPAINO
SANOMALEHTI LÄNSI-SAVO

Nykyaikainen kirjapainomme
suorittaa ammattitaitoisesti
kaikkia alaan kuuluvia töitä

PUH. MIKKELI SARJA 12025

Sisällysluettelo

	Sivu
Kenttäpiispa Yrjö Massa: Rukousakti	2
In memoriam	3
Puolustusministeri S Suorttasen puhe Kadettikoulun 50-vuotisjuhlassa 20.3.1969	4
50-vuotias kadettikoulu	8
Pääsihteerin palsta	11
Kapt M Valkama: Helsingin kadettiipiiri	12
Filmaist Y Koskimies: Hämeenlinna sotänäyttämönä kautta aikojen	15
Pääsihteeri evl A A Salin: Kadettikunta ry:n 48. vuosikokous Hämeenlinnassa 22.3.1969	24
Uutispaloja	27
Kadettikurssien kuulumisia	28

CAMPARI

Ennen ateriaa kuivana, jään kera tai ilman

Jos haluat longdrinkin, nauti sitä jää- tai soodaveidellä

Jos haluat juoman makeana, sekoita siihen Vermouthia

Cocktailina ennen päivällistä kokeile
1/3 Camparia
1/3 Vermouthia
1/3 Giniä

N:o 235

DAVIDE CAMPARI
Milano
Italia

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 81

Päätoimittaja: evl A A Salin, PEkoul-os puh 625801/2495

Toimituskunta: ev E Korpikoski, evl:t A A Salin (pj), P Impola, V Kakkuri, A Heinonkoski, komkapt T Kuparinen, maj E Rannikko (siht), maj E Seppänen ja ylil O Katainen

Toimitussihteeri: maj E Rannikko, Pääesikunta, puh 625801/2328

Ilmoitukset: ylil V Levomäki, Sturenkatu 9 B 38, Helsinki 51, puh 714299

Taloudenhoito ja ilmoitusaineisto: rouva Irja Wonkka, Liisankatu 1, Helsinki 17, puh 12681/333

Kuvalaajat: Helander-Kliché, Helsinki, puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto, Fredrikinkatu 16 A, Helsinki 12, puh 665739

Tilauhinnat: 1/1 v 6:—, irtonumerot 1:50

POSTISHIRTOTILI 30909

VALTION PUKUTEHDAS HÄMEENLINNA

Varastomyynti:

HÄMEENLINNA Pukutehdas

Joka arkipäivä 8—16

HELSINKI Fabianinkatu 2

Keskiviikko ja torstai 10—16

OULU Varuskunta-alue

Kuukauden 1. ja 3. tiistai

KAUHAVA Varuskunta-alue

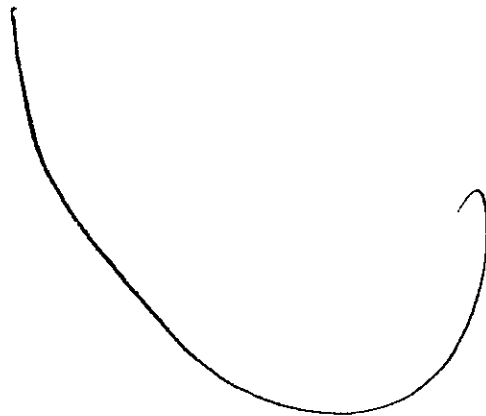
Joka maanantai 12—13

Numerolla varastosta:

Puku m/58	150:—
Kenttäpuku teryl.	90:—
„ sarka	95:—
Maastopuku	65:—
Päälyllystakki m/65	150:—
Kesäpäälyllystakki	110—150:—
Sadetakki m/65	37:—
Lippalakki	18:—
Kenttälakki	12:—
Turkislakki	18:—

PUHELINTILAUKSET 917—21432/005

POSTITSE OSOITTEELLA VALTION PUKUTEHDAS HÄMEENLINNA

kun ensimmäinen
hius irtoaa...
on KERATIN-aika
(peskää, harjatkaa, hierokaa)

Suomessa: VALKOINEN RISTI Helsinki

Näin on hiukset hoidettava — mieluiten jo ennen ensimmäisen hiuksen irtoamista:

PESKÄÄ säännöllisesti — rasvaiset hiukset useammin kuin kuivat.

HARJATKAA — joka päivä — harjaus estää hiustenlähdön, se vahvistaa ja elävöittää.

HIEROKAA hiuspohjaan joka päivä Keratiniä — hieronta virkistää verenkiertoa ja Keratin antaa hiuksille ravintoa.

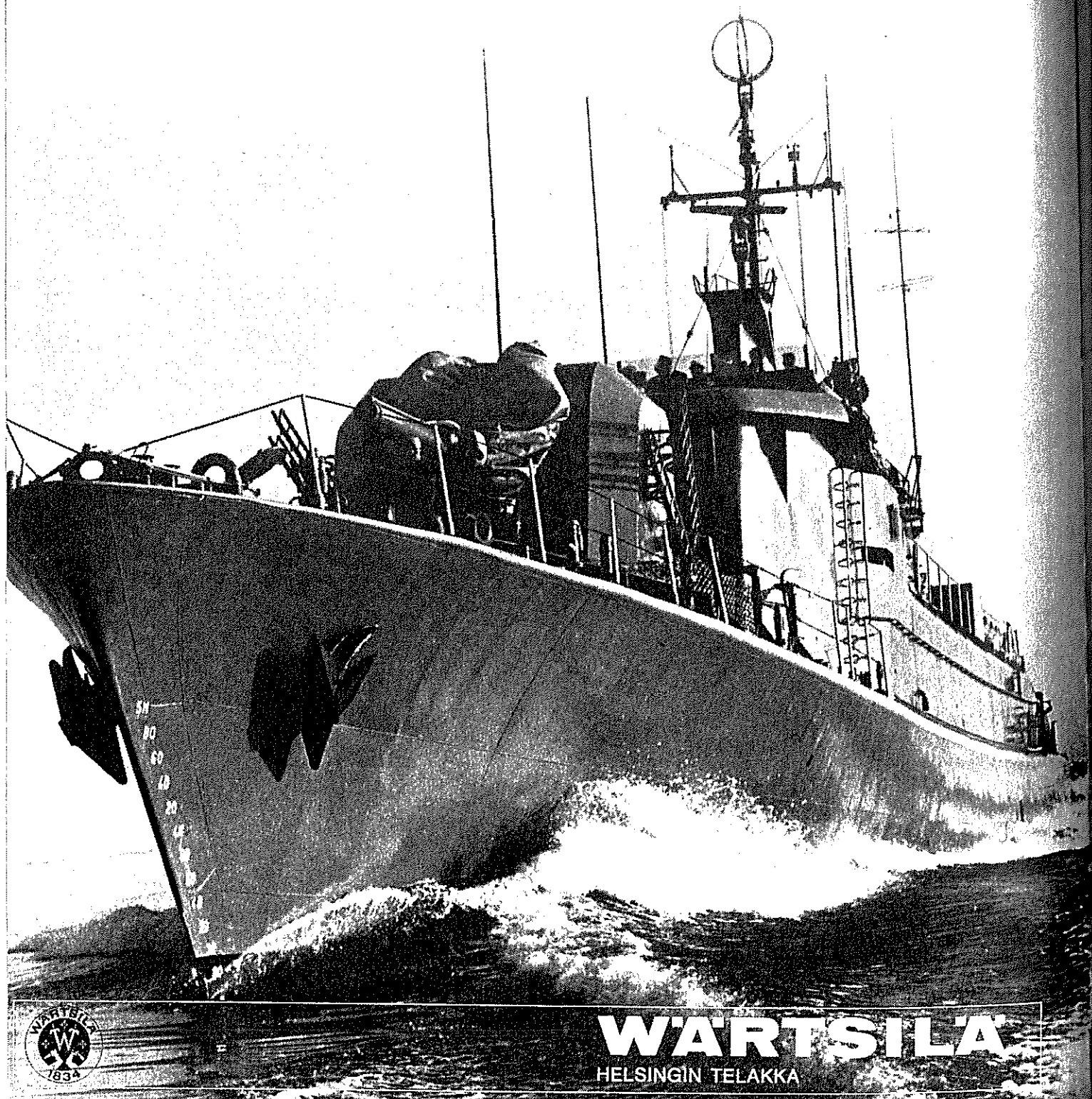
Tämä tuottaa tuloksia. **GAHNS**

Purjehdus ja Kaljala

Merivoimien uusien tykkiveneiden koko, nopeus, tulivoima ja nykyaikaisuus yhdessä muodostavat ainutlaatuisen kokonaisuuden. Uusi aluevaltaus on ollut mahdollinen pitkäaikaisen oman tutkimustyön ansiosta.

Teknisiä tietoja:

Suurin pituus	74,1 m
Suurin leveys	7,8 m
Uppouma	650 t
Huipputeho	n. 22 000 ahv
Nopeus	n. 35 solmua
Miehistö	70
Tykistö	1/120 mm, 3/40 mm

WARTSILA
HELSINGIN TELAKKA